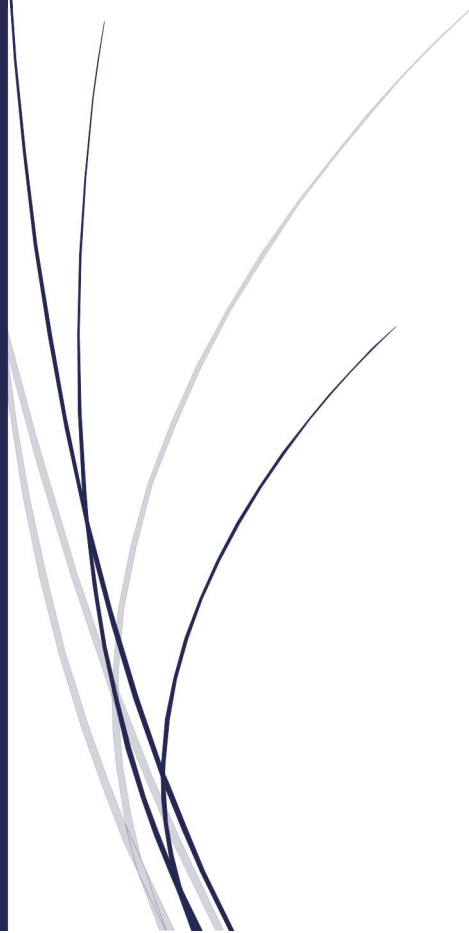

Kandidatspeciale
Cand.merc. AUD
Aalborg Universitet

Generationsskifte

Forfatter: Lars Weinkauff Villadsen
Studienummer: 20102187
Vejleder: Gitte Søgaard
Afleveret: December 2021

Indhold

1. English summary	3
2. Indledning	5
2.1 Problemformulering.....	6
2.2 Afgrænsning.....	7
2.3 Metodevalg	8
2.4 Strukturen	8
2.5 Anvendte love og lovforkortelser	11
3. Generelt om begrebet generationskifte	12
3.1 Hvad er et generationskifte.....	12
3.2 Hvilke udfordringer og overvejelser er der ved et generationskifte.....	12
3.3 Overdragelsesmodeller.....	14
3.3.1 Aktie- eller anpartsoverdragelse.....	14
3.3.2 Substansoverdragelse (aktivoverdragelse).....	15
3.3.3 Overdragelsesaftalen	15
3.4 Hvordan opgøres virksomhedens værdi.....	16
3.4.1 Substansmetoden, price/earning-metode (P/E) og DCF-model.....	17
3.4.2 TSS-cirkulærerne	18
3.5 Delkonklusion.....	22
4. Generationsskiftmodeller	23
4.1 A/B-model.....	23
4.1.1 Lovgivning og regler	24
4.1.2 A/B-model i forbindelse med generationskifte.....	25
4.1.3 Fordele ved modellen	26
4.1.4 Ulemper ved modellen	27
4.2 Aktieombytning.....	27
4.2.1 Lovgivning og regler	28
4.2.2 Aktieombytning i forbindelse med generationskifte	31
4.2.3 Fordele ved modellen	31
4.2.4 Ulemper ved modellen	32
4.3 Spaltning	32
4.3.1 Lovgivning og regler	33
4.3.2 Spaltning i forbindelse med generationskifte	36
4.3.3 Fordele ved modellen	37

4.3.4 Ulemper ved modellen	37
4.4 Tilførsel af aktier	38
4.4.1 Lovgivning og regler	38
4.4.2 Tilførsel af aktiver i forbindelse med generationsskifte	40
4.4.3 Fordele ved modellen	41
4.4.4 Ulemper ved modellen	41
4.5 Delkonklusion.....	42
5. Finansieringsmuligheder	43
5.1 Successionsmuligheder	43
5.1.1 Pengetanksreglen	44
5.1.2 Betydning af skattemæssig succession for deltagerne	46
5.2 Overdragelse som gave.....	46
5.2.1 Beregning af passivpost	47
5.2.2 Betydning af overdragelse som gave for deltagerne	48
5.3 Overdragelse med lån	49
5.3.1 Betydning af overdragelse med lån for deltagerne	50
5.4 Delkonklusion.....	50
6. Generationsskifte i Invest A/S.....	51
6.1 Hvad er virksomheden værd?	51
6.2 Er selskabet et finansielt selskab?	52
6.3 Hvordan løses ønsket om den nuværende ejers ønske om pensionsopsparring	55
6.4 Hvordan skal selskabskonstruktionen se ud efter generationsskiftet?	58
6.5 Hvordan skal generationsskiftet finansieres og overdrages, når sønnernes midler er begrænset?.....	62
6.6 Opsamling på generationsskifteplan	65
6.7 Alternative løsninger på generationsskiftet:	66
7. Konklusion.....	67
8. Perspektivering	70
9. Litteraturliste	71
10. Bilag.....	73
Bilag 1 - beskrivelse af case.....	73
Bilag 2 – balanceposter for Invest A/S koncernen.....	75
Bilag 3 – opgørelse af aktiver i Invest A/S koncernen.....	82
Bilag 4 – beregning af skatter og afgifter i forbindelse med arv	84
Bilag 5 – Beregning overdragelse ved arv	85

1. English summary

The topic of this thesis is succession and is based on Danish laws and regulations. Therefore, the thesis only deals with succession between Danish owners and will not deal with cross-border succession. The thesis will only include selected succession methods.

When a company stands in front of a succession, many questions and considerations arise, including the management considerations – who shall lead the company in the future? Shall the current owner still have part of the management or shall the young generation take over? Are the young generation ready to take over the management role? And what is the value of the company, what succession methods should be used to achieve the right taxation and how shall the succession be financed. There is no single answer to this, as each succession is different from each other and depends on the individual person's situation.

A succession is in many cases a very big task, both for the company and for its owner. Therefore, it is important for the owner that he or she uses his or her advisers (primarily accountants and lawyers) for the succession. There must be created a strategy for the succession.

The selected succession methods can often solve the same problems or solve them in combination with each other's, just in their own way and with different consequences for the company, the older generation, and the younger generation. There are similarities between the different methods, such as that the methods can be taxable and tax-free and both with and without permission from the Danish Tax Agency.

Financing the succession depends a lot on the company and how the succession is implemented. For the owners children and close employees who can use tax succession, the need for money is not as big as for those who buy at market value. The advantage of tax succession is that the costs become lower and thus cheaper to transfer and take over the business. A derivative effect of this, however, is that a deferred tax burden is associated with the transfer.

Whether tax succession can be used or not, the younger generation must finance the takeover, and this can be done by cash payment, gift, or loan. In most succession, no cash payments are used, as the younger generation often don't have the funds for this. Then the succession often will be financed with gifts or loans or a combination of both.

The thesis includes a case where a succession of a company is threatened, and a succession plan is formed on the grounds of the description and analysis in thesis.

In conclusion, it can be concluded that there are many factors that must be considered when making a succession. If the wrong solutions are chosen, it can have major financial consequences for both the older and the younger generation. It is therefore important that the succession and necessary restructuring is planned in good time, as there in many cases will be more than one. And the succession will reflect the wishes of both the older and the younger generation.

2. Indledning

Når en eller flere ejere af en virksomhed ønsker at overdrage virksomheden eller dele af den til sine børn eller nære medarbejdere kaldes det et generationskifte. Dette gøres traditionelt til ejernes børn, men kan også gøres til nære medarbejdere. Et generationskifte er ikke noget som gennemføres eller udtænkes fra den ene dag til anden, men kræver mange overvejelser og planlægning, så der kan opnås det mest hensigtsmæssige forløb for både den ældre generation og den yngre generation.

Et generationskifte er i mange tilfælde en meget stor opgave, både for virksomheden og ejeren. Derfor er det vigtigt for ejeren, at han/hun bruger sine rådgivere (primært revisor og advokat) for at få lagt en strategi for generationskiftet og en handleplan på gennemførelsen.¹

Omfanget af et generationskifte er desuden meget forskelligt fra virksomhed til virksomhed, blandt andet: hvilke ønsker har den nuværende ejer? hvordan skal det hele finansieres? hvordan er de ledelsesmæssige evner hos den yngre generation, som skal overtage? – har de evnerne til det eller skal der måske ansættes nye folk til at styre den daglige drift og hvordan er virksomheden indrettet til generationskiftet? Samtidig kan et generationskifte for mange være noget der ikke tales om, da den ældre generation i virksomheden ikke nødvendigvis føler sig parat til at give "tøjlerne" videre til børnene eller betroede medarbejdere.²

Det er derfor vigtigt at se på to forhold i virksomheden, hvem skal overtage ledelsen og hvem skal overtage ejerskabet. Begge disse forhold har en væsentlig betydning for virksomheden. De fleste virksomhedsejere har ejerstrukturen på plads, men ikke nødvendigvis ledelsesstrukturen.

Derfor er det yderst vigtigt for den ældre generation at give sin viden videre til den yngre generation, så de får indblik i hele foretagendet på et tidligt tidspunkt og over tid styrke den yngre generations relation til både kunder og medarbejdere.

For at generationskiftet skal lykkes kan det også være nødvendigt at lave en del forudgående arbejder i form af omstrukturering af virksomheden, det kan for eksempel være hvis virksomheden er drevet i personligt regi, så der skal laves en virksomhedsomdannelse med henblik på en holding struktur eller hvis virksomheden er meget kapitaltung og har en høj værdiansættelse, være fornuftigt at mindske kapitalen og dermed sænke værdien af virksomheden.

¹ <https://www.beierholm.dk/viden-og-indsigt/cases-og-inspiration/ejerskifte-og-generationsskifte>

² <https://www.beierholm.dk/viden-og-indsigt/cases-og-inspiration/ejerskifte-og-generationsskifte>

Et andet vigtigt og væsentligt punkt i et generationskifte er finansieringen, hvordan skal overdragelsen til den yngre generation finansieres? Det kan for eksempel være:

- Gave (gaveafgift på 15% for børnene)
- Anfordringsgældsbrev, såkaldt familielån (rente og afdragsfrit)
- Afdragsordninger
- Skattemæssig succession

Et generationskifte kan gøres på mange måder og kan tilpasse den enkelte situation som både den ældre og yngre generation befinder sig i. Desuden er det vigtigt, at selve processen er påbegyndt i god tid og overgangen kan ske i et tempo som er holdbart for begge parter i generationskiftet.³

2.1 Problemformulering

På baggrund af ovenstående er det interessant at undersøge, hvordan et generationskifte kan opbygges for en virksomhedsejer og hvilke overvejelser han/hun måtte stå overfor og hvordan de kan løses på den bedst mulige måde. Herunder hvilke forudgående omstruktureringer der eventuelt skal gennemføres ved et generationskifte. Til dette vil der blive inddraget en case for at illustrere de praktiske muligheder for gennemførelse af et generationskifte. Dermed er følgende problemformulering fremkommet:

"Hvordan foretages et succesfuldt generationskifte, så det er optimalt for både, faren og sønnerne i den familieejede virksomhed Invest A/S?"

For at besvare ovenstående hovedproblemstilling har jeg valgt at opstille følgende undersøgelsesspørgsmål, der skal være med til at belyse de relevante områder i hovedproblemstillingen:

1. Hvilke overvejelser skal der gøres indledningsvis og ved planlægningen af et kommende generationskifte, herunder hvilke værdiansættelsesmetoder der generelt anvendes i et generationskifte?
2. Hvilke generationskiftemodeller kan der anvendes, herunder hvilke fordele og ulemper er der ved disse modeller?
3. Hvilke krav er der for anvendelse af skattemæssig succession?

³ <https://www.beierholm.dk/viden-og-indsigt/cases-og-inspiration/ejerskifte-og-generationskifte>

4. Hvilke finansieringsmuligheder kan der anvendes for at sikre en optimal situation for både faren og sønnerne?

2.2 Afgrænsning

Det nærværende speciale er skrevet hovedsageligt ud fra et selskabsretligt udgangspunkt, men der vil dog blive inddraget elementer og vinkler fra det skatteretlige, men kun i den udstrækning som det vurderes relevant for besvarelsen af problemstillingen.

Der er i specialet kun valgt at fokusere på udvalgte generationsskiftemodeller og de generationsskiftemodeller som er udvalgt er A/B-model, aktieombytning, spaltning og tilførsel af aktiver.

Specialet vil kun omhandle generationsskifte mellem forældre og børn, da det ellers vil blive for omfangsrigt for specialet, hvorfor der afgrænses for generationsskifter mellem ægtefæller, søskende mv. og nære medarbejdere. Derudover er der ligeledes valgt at afgrænse fra generationsskifter i dødsboer. Formålet er at sikre et generationsskifte i tide, så virksomheden ikke skal overdrages fra et dødsbo.

I den forbindelse vil der heller ikke blive gennemgået alle virksomhedsformer for eksempel generationsskifte i personlig ejet virksomheder, da specialet tager udgangspunkt i den konkrete case med virksomheder i selskabsform.

Specialet behandles kun ud fra dansk lovgivning og der er derfor valgt at se bort fra de selskaber og personer, som ikke er fuld skattepligtige til Danmark, herunder også transaktioner mellem danske og udenlandske selskaber.

I forbindelse med besvarelse af den beskrevne case i bilag 1 er opstillet nogle forudsætninger herfor:

- Værdiansættelsen og beregningen af den finansielle brøk beregnes ud fra tallene i årsrapporter pr. 30.09.20 som forudsættes til at være lig aktuelle handelsværdier.
- Hotel ApS og Restaurant A/S ikke har givet overskud de seneste 3 år.

Specialet kommer med overvejelser og analyser på opstillede situationer i et generationsskifte, som under andre forudsætninger kunne være anderledes, da et generationsskifte helt og afdeles er påvirket af den pågældende situation som virksomheden, virksomhedsejeren og den næste generation står i både økonomisk, ledelsesmæssigt og familiært.

2.3 Metodevalg

Formålet med specialet er at beskrive og analysere udvalgte generationskiftemodeller og ud fra teorien beskrive, analysere og konkludere hvordan et konkret generationskifte kan gennemføres i praksis. Specialet vil derfor indeholde en beskrivelse og analyse af hvilke overvejelser som kan fremkomme i opstarten og under et generationskifte, herunder hvordan overdragelsen og finansieringen kan udarbejdes og gennemføres. Derudover vil specialet beskrive og analysere, hvilke love og regler der er ved de udvalgte generationskiftemodeller samt hvilke fordele og ulemper der er ved disse.

Specialet behandles ud fra et retsdogmatisk udgangspunkt, hvor gældende ret i Danmark analyseres og beskrives. Der anvendes juridisk metode til behandling af de inddragede retskilder i specialet. Retsskilder som vil blive anvendt i specialet, kan være love, lovbekendtgørelser, bekendtgørelser og cirkulære/vejledninger. Retsskilderne vil blive brugt til at beskrive og analysere de relevante love og regler i forbindelse med et generationskifte.

Retsområdet i specialet er privatretten som består af formueret, familieret, personret og arveret. Formueretten som består af obligationsretten og ejendomsretten. Obligationsretten vedrører retsforholdet mellem to parter og kan opdeles i den almindelige og specielle del.⁴ Det er den specielle del af obligationsretten vedrørende aftaleret, køberet, erstatningsret, selskabsret og lejeret m.m. der vil blive behandlet i specialet. Den almindelige del af obligationsretten indeholder principper og regler for pengeydelse, misligholdelse og forældelse m.m.⁵ Det vil desuden blive inddraget elementer fra arveretten.

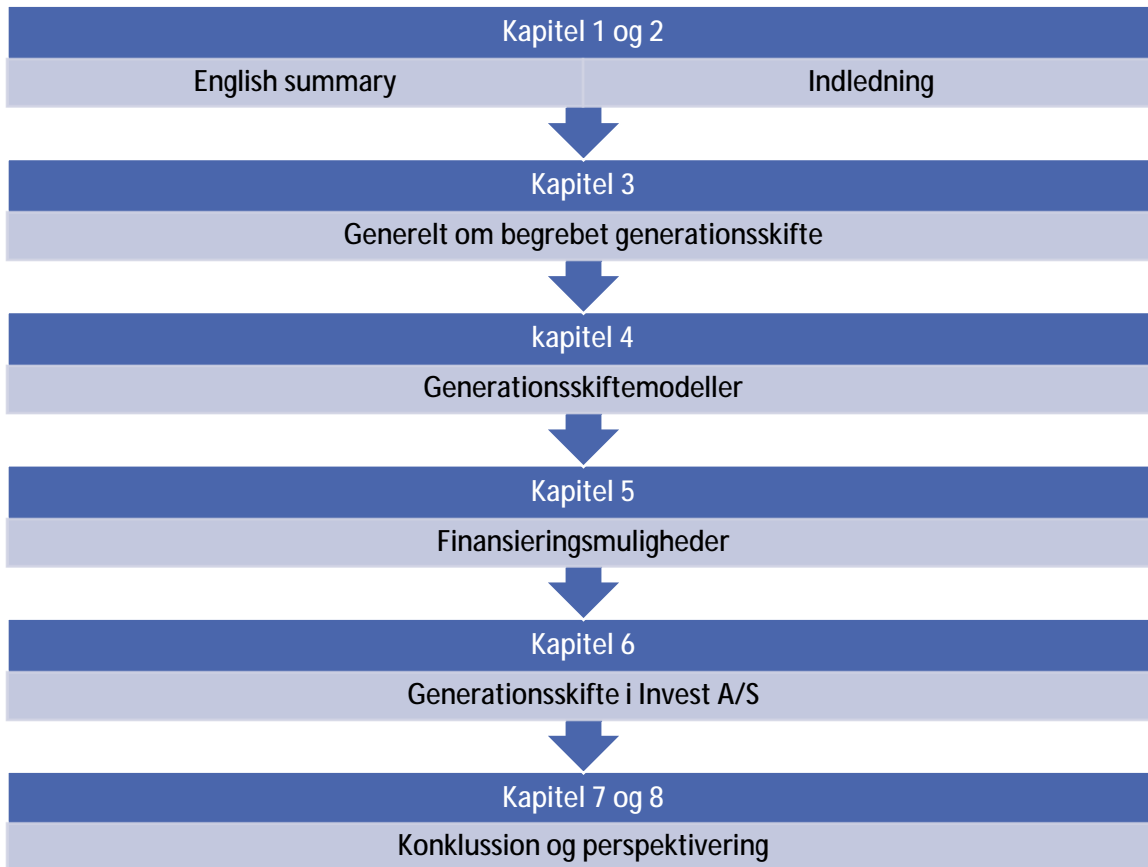
Til besvarelse af problemstillingen vil der blive anvendt relevante love, bekendtgørelser, afgørelser, artikler og fagbøger. Ved brug af artikler og fagbøger vil jeg være særlig kritisk, da disse kan bære præg af forfatterens egne holdninger.

2.4 Strukturen

Specialets struktur er tydeliggjort i nedenstående og vil have en beskrivende og analytisk tilgang til specialets områder.

⁴ Den juridiske metode – en introduktion, 2. udgave, side 44-47, Lone L. Hansen og Erik Werlauff

⁵ <http://juridiskmetode.dk/retsomr%252525c3%252525a5der---introduktion/retsomr%25c3%25a5der---privatret.html>

Kilde - Egen tilvirkning

Kapitel 1 og 2

Kapitlerne vil indeholde et engelsk resume og en indledning til det valgte emne, herunder problemformulering og underspørgsmål, afgrænsning af problemstillingen, metodevalg og strukturen på opgaven.

Kapitel 3

Kapitlet vil indeholde en beskrivelse af begrebet "generationsskifte" og hvad deltagerne i et generationsskifte kan have af overvejelser og hvilke udfordringer der kan være i forbindelse med et generationsskifte, samt en beskrivelse af hvilke værdiansættelsesmetoder der kan anvendes.

I dette kapitel vil følgende underspørgsmål blive besvaret:

- Hvilke overvejelser skal der gøres indledningsvis og ved planlægningen af et kommende generationsskifte, herunder hvilke værdiansættelsesmetoder der generelt anvendes i et generationsskifte?

Kapitel 4

Kapitlet vil indeholde en beskrivelse af de udvalgte modeller, herunder en analyse af fordele og ulemper ved de enkelte generationsskiftmodeller, samt hvilke regler og love de er underlagt, både selskabsretligt og skatteretligt.

I dette kapitel vil følgende underspørgsmål blive besvaret:

- Hvilke generationsskiftmodeller kan der anvendes, herunder hvilke fordele og ulemper er der ved disse modeller?

Kapitel 5

Kapitlet vil indeholde en gennemgang af mulige finansieringsmuligheder i et generationsskifte, herunder mulighed for succession, overdragelse som gave og overdragelse som lån.

I dette kapitel vil følgende underspørgsmål blive besvaret:

- Hvilke krav er der for anvendelse af skattemæssig succession?
- Hvilke finansieringsmuligheder kan der anvendes for at sikre en optimal situation for både faren og sønnerne?

Kapitel 6

Der vil i dette kapitel blive gennemgået en case, hvor der vil blive opstillet løsningsmodeller til gennemførelse af generationsskiftet. Dette gøres ud fra case beskrivelsen i bilag 1 og ud fra modellerne og finansieringsmulighederne i kapitel 4 og 5.

I dette kapitel vil følgende underspørgsmål også blive besvaret:

- Hvilke generationsskiftmodeller kan der anvendes, herunder hvilke fordele og ulemper er der ved disse modeller?
- Hvilke finansieringsmuligheder kan der anvendes for at sikre en optimal situation for både faren og sønnerne?

Kapitel 7 og 8

Det konkluderende kapitel vil samle op på de tidligere kapitler og derigennem svarer på opgavens hovedspørgsmål.

- Hvordan foretages et succesfuldt generationsskifte, så det er optimalt for både, faren og sønnerne i den familieejede virksomhed Invest A/S

2.5 Anvendte love og lovforkortelser

Der vil igennem specialet blive anvendt forskellig lovgivning. Derfor vil der i forbindelse med henvisning til den relevante lovgivning blive anvendt nedenstående forkortelser:

- Ø ABL – Aktieavancebeskatningsloven
- Ø BAL – Boafgiftsloven
- Ø FUSL – Fusionskatteloven
- Ø KSL - Kildeskatteloven
- Ø LL – Ligningsloven
- Ø SL - Selskabsloven

3. Generelt om begrebet generationskifte

Der vil i dette kapital blive set på hvilke overvejelser og udfordringer som kan være ved et generationskifte samt hvordan virksomhedens værdi kan opgøres.

3.1 Hvad er et generationskifte

Et generationskifte kan defineres som når en virksomhed/selskab bliver overdraget til den næste generation, enten til ejerens børn eller til nære medarbejdere. Generationskiftet kan gennemføres med eller uden skattemæssig succession, alt afhængig af den pågældende situation.

Er generationskiftet planlagt sker det selvfølgelig ved salg og eller gave i ejerens levende live, men generationskiftet sker for os alle også i forbindelse med arv. Et såkaldt glidende generationskifte er kendetegnet ved at være planlagt og gennemføres muligvis i henhold til en plan og successivt i flere etaper.⁶

3.2 Hvilke udfordringer og overvejelser er der ved et generationskifte

Når der skal gennemføres et generationskifte, vil der komme en masse spørgsmål omkring hvem skal overtage virksomheden? hvordan skal det finansieres? hvilken rolle skal den nuværende ejer have i virksomheden? hvad er virksomheden værdi og hvordan vil virksomhedens omverden og dens medarbejdere modtage generationskiftet? samt en masse andre problemstillinger. Der vil i det følgende blive set på disse forhold, hvor det er delt op i den bløde del, som er de ledelses- og familiemæssige overvejelser og den hårde del som omhandler værdiansættelsen af virksomheden og finansieringen af selve generationskiftet.

3.2.1 Den bløde del

Et af de første spørgsmål som opstår i et generationskifte, er de ledelsesmæssige overvejelser – hvem skal lede virksomheden? Skal den nuværende ejer stadig have en rolle i virksomheden og er den yngre generation klar til at overtage den ledelsesmæssige rolle.

Virksomheden har i mange tilfælde været en stor del af ejernes tilværelse og identitet og det er derfor nødvendigvis ikke let for ejeren at udtræde af virksomheden, hvad enten det er helt eller delvis. Den nuværende ejer kan føle sig uundværlig eller virksomheden kan muligvis heller ikke være klar til at undvære

⁶ Generationskifte – omstrukturering, side 21-22, Michael Serup, Karnov Group

ejeren endnu og da virksomhedens fremtidige succes afhænger af, at den nye ejer har evnerne til at opretholde og etablere succesfulde forhold til medarbejdere, kunder og leverandører.⁷ Dette kan selvfølgelig være svært for den ældre generation at vurdere, når det drejer sig om en søn eller datter. Det kan derfor være en løsning, at ansatte en leder enten udefra eller inden for organisationen.

Den nuværende ejer står derfor overfor en lang række overvejelser, der er afgørende for en succesfuld overdragelse, da alle omkring virksomheden vil blive berørt af generationsskiftet. Første step for den nuværende ejer består derfor i at få en forståelse, vurdering og afklaring af behov samt ønsker og muligheder for personen selv og for virksomheden.⁸

Et andet vigtigt punkt i et generationskifte er de familiemæssige overvejelser. Mange virksomhedsejere har muligvis et ønske om sønnen eller datteren kan og vil overtage virksomheden, men der er også dem, der ikke vil have den næste generation til at overtage, da de ved hvor meget tid og kræfter der skal lægges i for at virksomheden kan eksistere og dermed ikke vil udsætte den yngre generation for dette. På samme måde kan den næste generation også fravælge at deltage i virksomheden. I disse tilfælde vil et salg udenfor familien være aktuelt, for eksempel til en eller flere nære medarbejdere.

3.2.2 Den hårde del

Den anden del i generationsskiftet består af de økonomiske, skattemæssige og juridiske overvejelser. Dette vedrører værdiansættelse af virksomheden, strukturelle overvejelser, valg af generationsskiftemodel og finansiering af generationsskiftet.

I dette indgår også privatøkonomiske overvejelser, som den nuværende ejer skal forholde sig til. Dette kan for eksempel være:

- Fremtidigt privatforbrug for den nuværende ejer: Hvor meget skal den ældre generation bruge til sin pension. Der kan for eksempel oprettes et holdingselskab ved at anvende A/B-modellen, så der kan udloddes et større beløb inden den yngre generation køber sig ind.
- Eventuel fremtidige indkomst til dækning af den ældre generations økonomiske ønsker i form af arbejdsindkomst, pensionsudbetalinger, formueafkast m.v. Dette kan gøres ved at den ældre generation stadig er en del af virksomheden og der laves et delvist generationskifte eller at den ældre generation beholder en andel i virksomheden og dermed har ret til fremtidige udbytter.

⁷ Ejer- og generationskifte af virksomhed, 6. udgave 2010, side 15-16, Deloitte

⁸ Ejer- og generationskifte af virksomhed, 6. udgave 2010, side 19, Deloitte

- Hvordan skal generationsskiftet finansieres: For eksempel via gave eller lån, hvis overdragelsen sker inden for familie (dette vil blive gennemgået yderligere i *afsnit 5 finansieringsmuligheder*).
- Hvordan skal fordelingen af formuen ske mellem øvrige børn, så der ikke opstår spild i familien. Der kan for eksempel vælges at tilgodese de øvrige børn i forbindelse ved arven via et testamente. En anden mulighed er, hvis formuen er tilstrækkelig stor at give gaver til de øvrige børn samtidig med generationsskiftet.

Et springende element i et generationsskifte er derfor også "tid". Det tager tid, at få styr på den rigtige selskabskonstruktion (for eksempel hvis der skal laves en virksomhedsomdannelse, en spaltning, aktieombytning mv.), hvem der skal overtage og til hvilken pris samt hvordan det passer ind i den ældre og yngre generations sted i livet. Det er derfor vigtigt at starte overvejelser omkring et generationsskifte i god tid.

3.3 Overdragelsesmodeller

I forbindelse med et generationsskifte vil der skulle vælges hvilken form for overdragelse der skal anvendes. Det kan enten være aktie- eller anpartsoverdragelse eller substansoverdragelse (overdragelse af specifikke aktiver). Dette valg vil derfor have stor indflydelse på, hvordan generationsskifter skal udarbejdes og gennemføres.

3.3.1 Aktie- eller anpartsoverdragelse

Ved en aktie- eller anpartsoverdragelse overtager køberen enten hele eller en del af selskabet fra sælgeren. En fordel er at eventuelle indgående kontrakter lavet af selskabet kan videreføres, da der ikke sker et debtorskifte. En ulempe kan være et ældre krav som sælgeren ikke kendte til, men kommer frem efter overdragelsen. Den nye ejer hæfter dermed for dette krav.⁹

I forbindelse med et generationsskifte foregår der en aktie- eller anpartsoverdragelse når der laves en aktieombytning (apportindskud af en bestemmende kapitalpost i et andet selskab) eller hvor den yngre generation køber anparter eller aktier fra ældre generation.

⁹ <https://www.hulgaardadvokater.dk/virksomhedskoeb-og-salg/virksomhedskoeb-salg-uddybende/>

3.3.2 Substansoverdragelse (aktivoverdragelse)

Ved en substansoverdragelse eller en aktivoverdragelse kan sælgeren vælge hvilke specifikke aktiver der skal overdrages. Det kan for eksempel være maskiner og varelager. Køberen behøver dermed kun at forholde sig til netop disse aktiver. Normalt vil de forpligtelser som sælgeren har på aktiverne ikke følge med over til køberen, modsat ovenstående aktie- eller anpartsoverdragelse, hvor alle virksomhedens forpligtelser følger med over. Undtagelsesvis overtages forpligtelser i forhold til eventuelle medarbejdere.¹⁰

En lempe er, at der ved eventuelle kontrakter vedrørende aktivet skal godkendes af kreditoren for at kunne fortsætte efter overdragelsen.

I forbindelse med et generationskifte vil en substansoverdragelse finde sted ved en grenspaltning, hvor der spaltes en aktivitetsgren ud til et andet selskab. I denne forbindelse vil både aktiver og forpligtelser blive udspaltet. Ellers vil en substansoverdragelse også blive brugt ved tilførsel af aktiver (reglerne om apportindskud).

3.3.3 Overdragelsesaftalen

Selve udarbejdelsen af overdragelsesaftale er en vigtig del af alle overdragelser, herunder et generationskifte. Da den skal være en garanti for at alle vilkårene for overdragelsen er gennemgået og diskuteret mellem parterne, så deltagerne er sikre på sin retsstilling¹¹

Overdragelsesaftalens indhold afhænger selvfølgelig af hvad der overdrages og hvordan det overdrages. Nedenstående er et eksempel på hvad de forskellige aftaler kan indeholde:

Aktie- eller anpartsoverdragelse: Overdragelsens genstand, overtagelsesdag, købesummen og dens betaling, erklæringer fra sælger, betingelser, købers indeståelse, omkostninger, tvister og til sidst underskrifter.¹²

Substansoverdragelse (aktivoverdragelse): Virksomheden og overtagelsen, specifikation af overdragelsens genstand, personale, købesummen, overtagelsen, regulering af medarbejderforhold, refusionsopgørelse, sælgers erklæringer mv., offentlige godkendelser, konkurrenceklausul, omkostninger mv., lovvalg og værneting og til sidst underskrifter.¹³

¹⁰ <https://www.hulgaardadvokater.dk/virksomhedskoeb-og-salg/virksomhedskoeb-salg-uddybende/>

¹¹ <https://www.selskabsadvokaterne.dk/specialer/koeb-og-salg-af-virksomhed/overdragelsesaftale/>

¹² <http://beierholm.dokumenter.dk/dokumenter/overdragelse-af-aktier-i-et-as/>

¹³ <http://beierholm.dokumenter.dk/dokumenter/overdragelse-af-aktiver/>

Som ovenstående viser, så skal der ikke de samme punkter og forhold med i aftalen hvis overdragelsesaftalen vedrører aktier eller anparter, som der skal ved en substansoverdragelse.

3.4 Hvordan opgøres virksomhedens værdi

Når en virksomhed i forbindelse med et generationsskifte skal værdiansættes, vil der være en række problemstillinger som skal håndteres. For det første så er de involverede parter i et generationsskifte ofte i familie og der vil som udgangspunkt ikke blive lavet aftaler omkring prisen af virksomheden på samme måde som hvis uafhængige parter indgår i handlen. Derfor er der en række hensyn der skal tages til overvejelse, blandt andet virksomhedens fremtidige overlevelse, samt hensyn til den nuværende ejers og den nye ejers og disses familiers privatøkonomiske situation. Derudover er der også eventuelle øvrige arvinger der skal tages hensyn til.

Udover ovenstående hensyn er der også en række interne og eksterne faktorer som kan spille ind på virksomhedens værdi. Det vil variere fra virksomhed til virksomhed, hvilke faktorer som er væsentlige, men nogle gængse kan for eksempel være følgende.

Interne faktorer	Eksterne faktorer
Virksomhedens indtjening	Kunde- og leverandøraftaler
Virksomhedens balance (aktiver og passiver)	Virksomhedens fremtidige potentiale
Virksomhedens historie	Virksomhedens konkurrencesituation
Virksomhedens medarbejdere og ledelse	Virksomhedens produkter
Virksomhedens goodwill (patenter, knowhow mv.)	Virksomhedens omdømme

Som det kan ses, så er en værdiansættelse en omfangsrig affære og det kræver et grundigt arbejde og kendskab til virksomheden.

Til anvendes til opgørelse af en virksomheds værdiansættelse er der godkendt forskellige metoder, her i blandt nedenstående:

- Substansmetoden, price/earning-metoden (P/E) og DCF-model.

- TSS-cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 (dødsboer og ved gaveafgiftsberegning)
- TSS-cirkulærerne 2000-09 (kapitalandele) og 2000-10 (goodwill)

3.4.1 Substansmetoden, price/earning-metode (P/E) og DCF-model

Disse værdiansættelsesmetoder anvendes i forskellige situationer. Substansmetoden og P/E-metoden anvendes ofte til værdiansættelse af små og mellemstore virksomheder, hvorimod DCF-modellen (Discounted Cash Flow) anvendes mere på mellemstore og store virksomheder.

DCF-metoden er en kompleks metode som er følsom overfor mange faktorer og skal oftest følges op med følsomhedsanalyser eller andre, mere simple, modeller. Metoden tager udgangspunkt i forventningerne til virksomhedens fremtidige pengestrømme (cash flow) og der sker en tilbagediskontering af disse pengestrømme til en nutidsværdi. Det stiller derfor store krav til troværdigheden af de anvendte fremtidige resultater og budgetter. Der er dermed en del usikkerhedsfaktorer (indtjening og elementer i renten), så i praksis kan modellen svær at anvende.¹⁴

Substansmetoden er til gengæld en mere simpel metode som anvendes på små virksomheder. Her værdiansættes virksomhedens enkeltaktiver hver for sig og dermed får man den samlede værdi. Der anvendes ikke de bogførte værdier men handelsværdier.

Ved beregning af goodwill tages der udgangspunkt i, hvad den forventede fremtidige indtjening kan forrente. For eksempel hvis overskuddet for det kommende år forventes at være DKK 500.000 og der forlanges en forrentning på 20%, kan det opgøres således " $Goodwill = 500.000 / 0,20 = DKK 2.500.000$ ". Dog skal der vurderes, hvor mange års overskud goodwillen kan beregnes ud fra. En udfordring med substansmetoden er, at egenkapitalen har en større indvirkning på værdien end selve indtjeningen på de enkelte aktiver, da nogle aktiver kan have en høj bogført værdi og en lav indtjening.¹⁵

P/E-metoden anvendes ofte på lidt større virksomheder. Ved denne metode udtrykker værdien hvor meget en køber skal betale for en 1 kroners overskud. For eksempel hvis overskuddet for det kommende år forventes at være DKK 500.000 og vurderes P/E til at være 4, kan det opgøres således " $Værdi af virksomhed = 500.000 \times 4 = DKK 2.000.000$ ".

¹⁴ Generationsskifte og strukturering, side 78, Kim Pedersen, Karnov Group

¹⁵ Generationsskifte og strukturering, side 78-79, Kim Pedersen, Karnov Group

Som ved substansmetoden er der 2 variabler, det forventede overskud og en kapitaliseringsfaktor (P/E), hvor P/E er udtryk for den forrentning en køber kræver. I modsætning til substansmetoden tages der ikke i P/E-metoden hensyn til virksomhedens egenkapital, men kun hvad virksomheden giver i overskud.¹⁶

Fælles for de ovenstående metoder er, at de oftest anvendes ved salg til 3. mand, hvorimod nedenstående som regel anvendes i generationsskifter, da de to generationer har et incitament til at overdragelsessummen bliver så lav som muligt og dermed en lavere skattebetaling.

3.4.2 TSS-cirkulærerne

En handel i forbindelse med et generationsskifte skal foretages på markedsvilkår (armlængdeprincippet), hvilket vil sige at værdiansættelsen skal kunne svare til det to uafhængige parter også vil kunne blive enige om, jf. LL §2, stk. 1. Hvis der ikke kan findes en objektiv handelsværdi fra en tidligere gennemført transaktion med kapitalandelene i det pågældende selskab, hvilket i de fleste generationsskifter er tilfældet, skal handelsværdien fastsættes med et skøn.

Skattestyrelsen har derfor udarbejdet vejledninger, som kan anvendes til dette. TSS-cirkulærerne indeholder en vejledende anvisning til, hvordan en virksomhed eller enkelte aktiver værdiansættes og værdien af unoterede kapitalandele kan fastsættes i forbindelse med overdragelser mellem interesseforbundne parter. Ifølge cirkulærerne skal værdien af unoterede kapitalandele fastsættes på baggrund af det seneste aflagte årsregnskab, medregnet en række korrektioner til regnskabsposter, fx faste ejendomme, og tillæg af eventuel goodwill.¹⁷

3.4.2.1 TSS-cirkulære nr. 185 af 17. november 1982

Cirkulæret kaldes også for værdiansættelsescirkulæret og indeholder objektiverede regler til værdiansættelse af visse aktiver, herunder fast ejendom. Cirkulæret finder anvendelse i dødsboer og ved gaveafgiftsberegning inden for gavekredsen (gælder for børn og børnebørn m.fl., men ikke søskendes børn og børnebørn m.fl., se afsnit 5.2 overdragelse ved gave for yderligere uddybning af gavekredsen).

Cirkulærets punkt 6 er en særlig regel omkring fast ejendom, hvor der som udgangspunkt kan godkendes værdiansættelser af fast ejendom i dødsboer og ved gaveoverdragelser, hvis værdiansættelsen ligger i intervallet +/- 15% af den seneste ejendomsvurdering – den såkaldte 15%-regel.

¹⁶ Generationsskifte og strukturering, side 82, Kim Pedersen, Karnov Group

¹⁷ <https://fremdrift.ey.dk/2020/10/01/generationsskifte-og-vaerdiansaettelse-i-lyset-af-covid-19/>

Efter reglerne i den nye ejendomsvurderingslov har man imidlertid forudsat, at der med de vurderinger, der sker efter denne lov, er en usikkerhedsmargin på 20%, hvilket blandt andet betyder, at ejendomsværdiskatter og ejendomsskatter vil blive beregnet på grundlag af 80% af de vurderinger, der gennemføres efter disse regler. Ejendomsvurderingsloven blev vedtaget i 2017, og er siden blevet ændret flere gange på grund af problemer med udarbejdelsen af vurderinger efter lovens regler. I konsekvens heraf har Skatteministeriet nu udsendt et cirkulære (nr. 9792 af 27. september 2021) om ændring af værdiansættelsescirkulærets bestemmelser om værdiansættelse af fast ejendom. Den eneste reelle ændring i forhold til det eksisterende værdiansættelsescirkulære er, at 15%-reglen ændres til en 20%-regel, så skattemyndighederne skal godkende værdiansættelser, der ligger i intervallet +/- 20% af den seneste offentlige vurdering, medmindre der foreligger særlige omstændigheder (dette fastslog Højesteret med SKM 2016.279, at man har krav på godkendelse af en værdiansættelse efter 15%-reglen, medmindre der foreligger særlige omstændigheder). Hvad der i denne sammenhæng må anses som "særlige omstændigheder" er ikke reguleret i cirkulæret, men forudsættes fastlagt efter praksis.

Ændringerne af cirkulæret er trådt i kraft den 15. oktober 2021, men har kun virkning for overdragelser, hvor der på overdragelsestidspunktet er meddelt ejeren en vurdering efter de nye regler i ejendomsvurderingsloven. Dette betyder at man ved overdragelser af ejendomme, hvor ejeren ikke på overdragelsestidspunktet har fået en ny vurdering efter ejendomsvurderingsloven, fortsat kan anvende de "gamle" bestemmelser i værdiansættelsescirkulæret, det vil sige overdragelse til +/- 15% af den eksisterende vurdering, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. For ejendomme, hvor man på overdragelsestidspunktet har fået en ny vurdering, skal man anvende de ændrede regler, det vil sige overdragelse indenfor intervallet +/- 20% af den nye vurdering, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

3.4.2.2 TSS-cirkulære 2000-09

Dette cirkulære gælder for juridiske personer bortset fra dødsboer og ved overdragelse af aktier og anparter mellem interesseforbundne parter som ikke er omfattet af TSS-cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 – for eksempel dem som ikke er omfattet af gavekredsen, søskendes børn og børnebørn samt medarbejdere.

Ifølge cirkulæret kan børsnoterede aktier værdiansættes til den noterede kurs på det for skatteberegningen afgørende tidspunkt. Værdien af unoterede aktier og anparter i for eksempel mindre eller mellemstore ejerledet virksomheder skal værdiansættes til handelsværdien. Hvis handelsværdien ikke kendes, så har

cirkulæret en række hjælperegler til brug for dette. Hjælpereglerne er som følgende og anvendes til at korrigere de nævnte regnskabsposter.¹⁸

- Fast ejendom - her anvendes den seneste kendte offentlige ejendomsvurdering i stedet for den regnskabsmæssige værdi tillagt eventuelle forbedringer som ikke måtte være indeholdt i ejendomsvurderingen. Igen her kommer de nye ejendomsvurderinger til at spille en væsentlig rolle, da udsættelsen af de nye vurderinger betyder at der kan gøres brug af de nuværende ejendomsvurderinger ved værdiansættelsen efter TSS-cirkulære 2000-09. Det kan i visse situationer derfor være gunstigt at overdrage forud for modtagelsen af de nye vurderinger, det kan for eksempel være der, hvor der forventes en højere ejendomsvurdering.
- Associerede selskaber – opgøres på samme måde som i cirkulæret og ved hjælp af hjælpereglerne hvis handelsværdien er ukendt.
- Goodwill – dette beregnes efter cirkulære 2000-10 (se nedenfor)
- Udskudt skat - her skal der medtages nettoværdien af den udskudte skat på de ovennævnte korrektioner.
- Andre forhold – dette kan være værdi af egne aktier, som ikke kan medtages i beregningen.

3.4.2.3 TSS-cirkulære 2000-10

Cirkulæret omhandler værdiansættelse af goodwill og kan anvendes i de situationer, hvor der handles goodwill imellem interesseforbundne parter og der ikke allerede findes eksisterende kutymen for værdiansættelse af goodwill.

Beregningsmodellen i cirkulæret er en standard beregning af goodwill, der kan derfor være omstændigheder som gør modellen mindre anvendelig og der skal i disse situationer korrigeres i resultatet således at værdiansættelsen skønsmæssigt udgør det en uafhængig 3. mand vil betale for goodwill. Derfor er det afgørende om hvorvidt modellen giver et realistisk resultat på goodwillens værdi.¹⁹

I beregningen skal der tages udgangspunkt i de seneste 3 års regnskabsmæssige resultat før skat, hvis virksomheden ikke aflægger årsregnskab efter årsregnskabsloven, anvendes der i stedet for de seneste 3 års skattepligtige indkomst. Afhængig af hvilken metode der anvendes skal der korrigeres for følgende regnskabsmæssige poster. Hvis der anvendes de regnskabsmæssige resultater før skat:²⁰

¹⁸ Cirkulære nr. 45 af 28. marts 2000 – værdiansættelse af aktier og anparter

¹⁹ Cirkulære nr. 44 af 28. marts 2000 – værdiansættelse af goodwill

²⁰ Cirkulære nr. 44 af 28. marts 2000 – værdiansættelse af goodwill

- ÷ Ikke udgiftsført løn eller vederlag til evt. medarbejdende ægtefælle
- ÷ Finansielle indtægter
- + Finansielle udgifter
- +/- Evt. ekstraordinære poster i henhold til årsregnskabsloven
- + Afskrivninger på tilkøbt goodwill

Hvis der anvendes virksomhedens skattepligtige indkomst, skal der korrigeres for følgende:²¹

- ÷ Medarbejdende ægtefælle
- ÷ Finansielle indtægter
- + Finansielle udgifter
- + Investeringsfondshenlæggelser (sidste indkomstår 1998)
- + Forskudsafskrivninger
- +/- Andre skatterelevante driftsmæssige poster
- + Afskrivninger for tilkøbt goodwill

Når man har korrigeret for ovenstående og valgt hvilken metode der skal anvendes, er de øvrige punkter i den vejledende beregningsmodel som der skal tages højde for følgende:²²

Vægtet gennemsnit af resultatet/indkomsten - De justerede driftsresultater for den goodwillbærende aktivitet anvendes herefter til at beregne et vægtet gennemsnit, hvilket betyder at resultatet for hvert af de 3 år ikke tæller lige meget. Resultatet for det seneste år skal ganges med 3, resultat for år 2 skal ganges med 2 og det tidligste år skal ganges med 1. Herefter divideres med 6, hvorved der fremkommer en vægtet gennemsnitsindtjening.

Korrektion for udviklingstendens – I tilfælde af en konstant resultatmæssig udvikling, både positiv eller negativ, inden for de seneste 3 år skal der beregnes et tillæg eller fradrag. Beregningen tager afsæt i den resultatmæssige udvikling der har de seneste 3 år. Det beregnede tillæg skal tillægges eller fratrækkes den vægtede gennemsnitsindtjening.

Driftsherreløn – Der foretages ikke fradrag for driftsherreløn ved overdragelse af en selskabsejet virksomhed, da alle medarbejdere og ansatte aktionærer modtager løn for deres arbejde.

²¹ Cirkulære nr. 44 af 28. marts 2000 – værdiansættelse af goodwill

²² Cirkulære nr. 44 af 28. marts 2000 – værdiansættelse af goodwill

Forrentning af virksomhedens aktiver – Forrentningsprocenten fastsættes på overdragelsestidspunktets gældende kapitalafkastsats + 3% (kapitalafkastsats i 2021 udgør 0%). Forrentningen beregnes af virksomhedens aktiver jf. den seneste balance med undtagelse af driftsfremmed aktiver, så som likvide beholdninger, obligationer mv. og tilkøbt goodwill.

Kapitalisering - Dette vedrører en kapitalisering af goodwill, hvilket betyder at der skal vælges en forrentningsprocent mellem det forventede årlige afkast og den forventede levetid på goodwill. Denne forrentningsprocent sættes til den gældende kapitalafkastsats på overdragelsestidspunktet + 8% (kapitalafkastsats i 2021 udgør 0%).

Der er nogle udfordringer med modellen, hvis virksomhedens indtjening kun består af en eller få meget store kunder. Cirkulæret foreskriver at der i disse tilfælde bør laves et nedslag i værdien af goodwill på grund af denne usikkerhed. Desuden kan virksomhedens indtjening reguleres, hvis der i de foregående år har været store engangsindtægter eller engangsudgifter²³

Overordnet set er det ikke et retskrav at anvende TSS-cirkulærerne. Skattestyrelsen kan derfor udfordre værdiansættelsen, hvis de mener at den ikke er retvisende. Der er dog ved flere lejligheder fastslået, at anvendelsen af TSS-cirkulærerne er udgangspunktet i generationsskifter. Det er derfor op til Skattestyrelsen at bevise, at en værdiansættelse efter for eksempel en DCF-model er mere retvisende end en værdiansættelse efter TSS-cirkulærerne.²⁴

3.5 Delkonklusion

Der opstår mange spørgsmål og overvejelser i forbindelse med et generationsskifte, herunder ledelsesmæssige overvejelser – hvem skal lede virksomheden? Skal den nuværende ejer stadig have en rolle i virksomheden og er den yngre generation klar til at overtage den ledelsesmæssige rolle og økonomiske, skattemæssige og juridiske overvejelser, som hvad er værdien af virksomheden, hvilken generationsskiftemodel skal der anvendes for at opnå den rette beskatning og hvordan skal finansieringen af generationsskiftet foregå. Der er ikke et entydigt svar på dette, da hvert generationsskifte er forskelligt fra hinanden og afhænger af den enkelte person situation.

Vigtigheden i at få udarbejdet en overdragelsesaftale er ikke til at komme udenom, da den udgør grundlaget for hvad der overdrages og på hvilke vilkår overdragelsen gennemføres på.

²³ Generationsskifte og strukturering, side 88, Kim Pedersen, Karnov Group

²⁴ <https://fremdrift.ey.dk/2020/10/01/generationsskifte-og-vaerdiansaettelse-i-lyset-af-covid-19/>

Værdiansættelse af en virksomhed er en omfangsrig affære og der er flere forskellige metoder som kan anvendes for eksempel substansmetoden, price/earning-metoden (P/E) og DCF-model. Fælles for disse metoder er, at de oftest anvendes ved salg til 3. mand, hvorimod TSS-cirkulærerne som regel anvendes i generationsskifter, da de to generationer har et incitament til at overdragessummen bliver så lav som muligt og dermed en lavere skattebetaling.

Det er derfor vigtigt, at få professionel rådgivning omkring værdiansættelsen af sin virksomhed og generationsskiftet som helhed, da der er rigtig mange elementer i dette og hvis der vælges den forkerte løsning i starten, kan man ende med at spilde en masse tid og penge.

4. Generationsskiftemodeller

Der vil i dette kapitel blive gennemgået udvalgte generationsskiftemodeller, hvor der vil blive beskrevet og analyseret på hvilke fordele og ulemper der er ved de enkelte modeller, samt hvilken lovgivning der er gældende både selskabsretligt og skatteretligt.

4.1 A/B-model

Denne model er en af de mest anvendte i generationsskifter, hvor der indgår kapitalselskaber. Modellen kan bruges i forbindelse med overdragelse til børn, hvor den ældre generation har A-aktierne og børnene har B-aktierne. A-aktierne får tildelt en forlods udbytteret og B-aktierne vil stå tilbage for dette forlods udbytteret. B-aktierne har på baggrund af hidtidig praksis, derfor kunne overdrages til en lav værdi.

Skatterådet udsendte dog i august 2020 et nyt styresignal SKM2020.348.SKTST angående en praksisændring i værdiansættelsen i A/B-modeller, som ændrer en del i anvendelsen af denne model, dette vil blive gennemgået nedenfor i *afsnit 4.1.1.2*.

Modellen kan gennemføres på 2 forskellige metoder:

1. Tegning af ny B-klasse
2. Vedtægtsændring med efterfølgende afståelse af B-klassen

Ved den første metode "tegning af en ny B-klasse" vil det berørte kapitalselskab modtage vederlaget og ved den anden metode "vedtægtsændring med efterfølgende afståelse af B-klassen" vil overdrageren modtage vederlaget.

B-aktierne overdrages typisk mod et vederlag eller ved gave. Det er derfor nødvendigt at fastslå den handelsværdi, som en uafhængig part ville betale for aktierne. Dette medfører, at der skal laves en konkret vurdering af, hvad aktiernes handelsværdi med de pågældende rettigheder udgør.²⁵

4.1.1 Lovgivning og regler

4.1.1.1 Selskabsretligt

Selskabsretligt kræver en ændring af aktieklasserne og en forlods udbytteret en vedtægtsændring, som kræver minimum 2/3 af stemmerettighedernes tilslutning for at være gyldig, jf. SL §106. Denne beslutning tages på selskabets generalforsamling og det er ikke nødvendigt at punkterne behandles på den ordinære generalforsamling, da dette er uhensigtsmæssigt i forhold til at omstruktureringen ikke kan skemalægges så det passer med at beslutningen kan tages på et bestemt tidspunkt. Det behandles derfor normalt på en ekstraordinær generalforsamling, som kan lægges på et vilkårligt tidspunkt af året, bare så længe der indkaldes i tide.

Ønskes der i forbindelse med generationsskiftet, at de kommende B-aktier kun skal have krav på en fremtidig værditilvækst og ingen bestemmende indflydelse på selskabet kan de oprettes således at de er stemmeløse, hvilket så skal fremgå af de ændrede vedtægter, jf. SL § 46. Dermed har de ingen stemmeret på generalforsamling, men dog stadig være underlagt de økonomiske beføjelser (ret til udbytte, provenu ved kapitalnedsættelse, provenu ved likvidation) og forvaltningsmæssige beføjelser (møderet, taleret og spørgsmålsret) som tilkommer en kapitalejer.

4.1.1.2 Skatteretligt

A/B-modellen er ikke direkte reguleret ved lov, men er hovedsagelig baseret på styresignaler og bindende svar fra Skattestyrelsen. De nye styresignaler indskrives i Den Juridiske Vejlednings opdatering hvert halve år. Modellen blev desuden anerkendt af Ligningsrådet første gang i 2003 i det bindende svar SKM2003.66.LR.

Som nævnt ovenfor, så blev der udsendt et nyt styresignal SKM2020.348.SKTST, som fik virkning fra 28. februar 2021 som foreskriver at "*hvis der konstrueres en A/B-model, hvor der fastsættes en forlods udbytteret, der udgør størstedelen af selskabets værdi, opstår der en asymmetrisk mulighed for gevinst og tab på B-anparterne. B-anparternes gevinstmulighed skal medtages i værdiansættelsen af B-anparterne*"²⁶

²⁵ Den Juridiske Vejledning 2021-2, C.B.2.1.4.8.1

²⁶ Den Juridiske Vejledning 2021-2, C.B.2.1.4.8.1

Dette betyder at der fremover skal medtages en eventuel gevinst- eller tabsmulighed, som kunne være tilknyttet de pågældende aktieklasser.

Denne nye praksis fremkom ved at skatterådet tiltrådte i SKM2019.371.SR, at hvis der laves en A/B-model, hvor der fastsættes en forlods udbytteret, der udgør størstedelen af selskabets værdi, vil der opstå en asymmetrisk mulighed for gevinst og tab på B-aktierne. B-aktierne havde i dette tilfælde en særlig gevinstmulighed der skulle medtages i værdiansættelsen af B-aktierne.²⁷

En gevinstmulighed på en forlods udbytteret opstår i de situationer, hvor denne udbytteret enten udgør hele egenkapitalens handelsværdi eller i tilnærmelsesvis svarer dertil. Denne ret for B-aktierne har Skatterådet fundet at have væsentlige ligheder med en option, og at værdien derfor skal opgøres efter gængse beregningsmodeller for værdiansættelse af optioner, f.eks. Black-Scholes modellen eller binominalmodellen. Disse modeller er meget komplicerede, og det kan have en betydelig hindring for anvendelse af modellen.²⁸

Den beregnede værdi ud fra de nævnte modeller skal tillægges B-aktierne og tilsvarende reducere værdien af A-aktierne. Dette vil oftest føre til en højere værdiansættelse af B-aktierne og dermed en forhøjet afgiftspligtig værdi ved gaveoverdragelser og en højere pris ved salg til for eksempel medarbejdere.²⁹ Hvorfor det som nævnt kan gøre modellen mindre attraktiv at anvende.

4.1.2 A/B-model i forbindelse med generationsskifte

A/B-modellen anvendes ofte i forbindelse med generationsskifte af kapitalandele i selskaber og hvor overdragelsen for eksempel sker ved gave til børn.

Et generationsskifte med A/B-model kan for eksempel bestå af følgende steps:

- Den ældre generation ejer et selskab 100% med en handelsværdi på DKK 10.000.000 og nominelt DKK 500.000 i aktiekapital.
- Den ældre generation opdeler sin aktiepost i A- og B-aktier, hvor A-aktierne har en forlods udbytteret på DKK 9.500.000 A-aktierne udgør 1% af den nominelle aktiekapital. Værdien af A-aktierne udgør den forlods udbytteret på DKK 9.500.000 og DKK 5.000 (1% af aktiekapitalen DKK 500.000) og værdien af B-aktierne udgør DKK 495.000 (99% af aktiekapitalen DKK 500.000)

²⁷ Den Juridiske Vejledning 2021-2, C.B.2.1.4.8.1

²⁸ https://www.beierholm.dk/sites/beierholm.dk/files/2021-02/2020-42_AB-modellen_040920.pdf

²⁹ https://www.beierholm.dk/sites/beierholm.dk/files/2021-02/2020-42_AB-modellen_040920.pdf

- B-aktierne kan nu overdrages til den yngre generation som en gave, som udgør B-aktiernes værdi, det vil sige de DKK 495.000.

Det første som udarbejdes i denne situation, er en opdeling af aktierne i A- og B-klasser som besluttes på en generalforsamling og som nævnt kræver en vedtægtsændring, da det i dette eksempel er et 100% ejet selskab er der ingen problemer med at opnå de 2/3-dele stemmer, som kræves for at lave vedtægtsændringen.

Ordlyden på det ændrede i vedtægterne kan lyde således:

- *Selskabskapitalen er opdelt i følgende kapitalklasser:*
Kapitalklasse A: nominelt DKK 5.000
Kapitalklasse B: nominelt DKK 495.000
- *A-kapitalaktierne er tillagt en forlods udbytteret på DKK 9.500.000. Når denne forlods udbytteret er opfyldt, modtager de to kapitalklasser et forholdsmæssigt lige udbytte, i det omfang det deklareres på generalforsamlingen.*

Det betyder at når de DKK 9.500.000 er udloddet, vil fremtidige udbytter blive fordelt med 1% til den ældre generation og 99% til den yngre generation.

Da den yngre generations tabsrisiko således er begrænset til gavens værdi på 495.000 kr., mens gevinstmuligheden er 99 % af en eventuel værdistigning og den ældre generation imidlertid påtager sig størstedelen af tabsrisikoen mod fremtidsudsigten til 1 % af en eventuel værdistigning. Som følge af den asymmetriske mulighed for gevinst og tab skal der tillægges en værdi som ved optioner, jf. det tidligere nævnte styresignal.

4.1.3 Fordele ved modellen

Fordele ved modellen er at den kan tilgodese erhververens finansieringsbehov, og har ingen betydelige skattemæssige konsekvenser. Sådanne konsekvenser vil afhænge af overdragerens skattemæssige anskaffelsessum, størrelsen af den forlods udbytteret, samt hvor mange værdier der overdrages.

En anden fordel ved modellen er, at den medfører mulighed for at dirigere fremtidige værdistigninger i virksomheden til næste generation. Dermed undgår den ældre generation at oparbejde store værdier, som det efterfølgende koster skatter og afgifter at videregive til næste generation.

En tredje fordel er, at der ingen begrænsninger er i forhold til hvilken personkreds der overdrages til, da modellen kan bruges til både børn eller medarbejdere, samt er den en godt alternativ til successionsmodellen.

4.1.4 Ulemper ved modellen

Den største ulempe som er ved modellen, er det nye styresignal vedrørende den eventuelle gevinstmulighed, som følge af SKM2019.371.SR, hvor værdiansættelsen bør ske efter besværlige modeller.

En anden ulempe ved modellen er den forlods udbytteret. Denne kan alt efter hvad der er aftalt, tage lang tid for at blive indfriet. Da dette kan være afhængig af, hvordan selskabets fremtidige indtjening bliver.

4.2 Aktieombytning

Aktieombytning er ikke et selskabsretligt begreb, men et skatteretligt. Selskabsretligt anses aktieombytning som apportindskud, da der sker stiftelse med andet end kontanter, nærmere bestemt "en stiftelse af et selskab ved indskud af en bestemmende kapitalpost i et andet selskab". Der kan dog i sjældne tilfælde være tale om en kapitalforhøjelse i et eksisterende "jomfrueligt" selskab (et tomt selskab) ved indskud af en bestemmende kapitalpost i et andet selskab.

Aktieombytning forstås ved, at aktionæren ombytter sine aktier i et selskab med aktier i et andet selskab også forstået som en majoritetsoverdragelse. Typisk ombyttes aktier i et driftsselskab til et holdingselskab, så der opstår en holding konstruktion for kapitalejeren. Hvilket betyder at der sker en overdragelse af aktierne fra kapitalejeren til det nystiftede selskab ved at kapitalejer nu i stedet for ejer det nystiftede holdingselskab³⁰. Fordelen ved denne form for overdragelse er, at det nye selskab overtager driftsselskabet som en helhed og da alle aftaler normalt, er indgået med driftsselskabet bør der ikke kunne opstå problemer på den front, da kontrakterne er uændrede i form af ejerskab.

Aktieombytning kan laves enten skattepligtig eller skattefri og som udgangspunkt vil en aktieombytning udløse avancebeskatning hos aktionæren. Den kan dog laves som en skattefri aktieombytning, hvilket indebærer, at aktionæren ikke avancebeskattes ved ombytningen, men til gengæld skal anvende sin oprindelige anskaffelsessum for aktierne i driftsselskabet som anskaffelsessum for de modtagne aktier i holdingselskabet og skatten udskydes til et senere tidspunkt, hvor aktierne sælges.

³⁰ Den Juridiske Vejledning 2021-2, C.D.6.3.1

4.2.1 Lovgivning og regler

4.2.1.1 Selskabsretligt

Selskabsretligt gennemføres aktieombytning som nævnt efter reglerne om apportindskud, hvor der normalt sker stiftelse af et nyt selskab med indskud en bestemmende kapitalpost i et andet selskab. Reglerne for dette findes i SL §36 som lyder: *"Skal kapitalselskabet overtage andre værdier end kontanter, skal stiftelsesdokumentet vedhæftes en vurderingsberetning"*.

Som udgangspunkt skal denne vurderingsberetning altid udarbejdes og ifølge SL §37 skal den udarbejdes af en eller flere uvildige vurderingsmænd. Skifterne kan kun udnævne revisorer som vurderingsmænd. Der er dog enkelte situationer i SL §38, som gør at en vurderingsberetning fra revisor kan undlades. Disse betingelser er dog i praksis sjældne opfyldt.

Vurderingsberetningen skal indeholde følgende elementer, jf. SL §36, nr. 1-4:³¹

- En beskrivelse af hvert indskud – denne beskrivelse skal fremgå tydelig og klar.
- Oplysning om anvendt fremgangsmåde – vurderingsberetning skal vise, hvilken fremgangsmåde stifteren eller selskabets ledelse har anvendt til fastsættelse af de indskudte aktiver. For eksempel hvis vurderingen af kapitalandele er baseret på egenkapitalen (indre værdi)
- Angivelse af vederlag – vurderingsberetningen skal fremvise vederlaget for overdragelsen.
- Erklæring om den ansatte økonomiske værdi – revisoren skal i vurderingsberetning komme med sin konklusion på at den økonomisk ansatte værdi mindst svarer til det aftalte vederlag og det er et krav at dette fremgår klar og tydeligt med følgende formulering for lovteksten i SL §36, nr. 4:
"erklæring om, at den ansatte økonomiske værdi mindst svarer til det aftalte vederlag, herunder den eventuelle pålydende værdi af de kapitalandele, der skal udstedes, med tillæg af en eventuel overkurs"

Udarbejdelsen af vurderingsberetningen skal som udgangspunkt udarbejdes inden beslutningstidspunktet og må ikke være udarbejdet mere end 4 uger før stiftelsesdokumenternes underskrivelse, jf. SL §36, stk. 2. Årsagen til dette er at vurderingen af det indskudte stadig skal være retvisende.

Revisorens erklæring skal være med høj grad af sikkerhed og erklæringen skal udformes efter ISAE 3000 og det er et krav at der i vurderingsberetningen henvises til dette. Erklæringen skal afgives med høj grad

³¹ Vejledning om anvendelse af vurderingsberetning ved registreringer, Erhvervsstyrelsen

sikkerhed uanset om det nye selskab ikke vil være underlagt revisionspligt og måtte fravælge revision i forbindelse med stiftelsen.

Når aktieombytningen er vedtaget, kan selskabet stiftes og der skal i den forbindelse udarbejdes erhvervsjuridiske dokumenter som stiftelsesdokument, ejerbog, vedtægter og en overdragelsesaftale.

Reglerne for hvad et stiftelsesdokument og vedtægter skal indeholde findes i SL §§26-29.

Stiftelsesdokumentet skal blandt andet indeholde navn, bopæl, tegningskurs på kapitalandele, hvilken dato stiftelsen har retsvirkning og hvilke omkostninger der skal afholdes ved stiftelsen. Det skal desuden fremgå af stiftelsesdokumentet, hvis selskabet har overtaget apportværdier i forbindelse med sin stiftelse. Da en aktieombytning er en stiftelse ved indskud af en bestemmende kapitalpost af et andet kapitalselskab, kan stiftelsen have regnskabsmæssig virkning tilbage i tid, hvilket betyder at selvom aktieombytningen for eksempel først sker den 30.04 kan den godt have regnskabsmæssig virkning fra 01.01.

Vedtægterne skal blandt andet indeholde kapitalselskabets navn, formål, selskabskapitalens størrelse og antallet af kapitalandelenes pålydende værdi, kapitalandelenes rettigheder, ledelsesorganer, indkaldelse til generalforsamling og regnskabsår.

4.2.1.2 Skatteretligt

Reglerne for skattefri aktieombytning hviler på EU-direktiv 2009/133 og bestemmelserne er inkorporeret i ABL §36, stk. 1 og 2.

Der er to muligheder for at lave en skattefri aktieombytning, enten med tilladelse eller uden tilladelse. Det er som udgangspunkt en betingelse, for at anvende reglerne, at Skattestyrelsen har givet tilladelse hertil. Dog er det muligt at lave en skattefri aktieombytning uden tilladelse samtidig med at der indhentes en tilladelse hos Skattestyrelsen. Derudover kan der godt gennemføres en aktieombytning efter det objektive system, hvis tilladelsen om at gennemføre aktieombytningen er fejlet.³²

Med det objektive system forstås det, at det skal give selskaber og koncerner en mere simpel tilgang til skattefri omstruktureringer. Reglerne gør at mange virksomheder ikke behøver at søge om tilladelse hos Skattestyrelsen om at gennemføre en skattefri omstrukturering. Det muliggør dermed at der kan gennemføres skattefrie omstruktureringer uden tilladelse fra Skattestyrelsen og uden nogen form for anmeldelseskrav. Dette betyder desuden også, at der kan spares en del omkostninger og administration.³³

³² Den Juridiske Vejledning 2021-2, C:D.6.3.1

³³ Den Juridiske Vejledning 2021-2, C:D.7.1

Der er 3 betingelser for at kunne lave en skattefri aktieombytning med tilladelse (reglerne gælder desuden også ved aktieombytning uden tilladelse). De er følgende:

- Krav om stemmeflertal
- Værdipapirer der kan ombyttes
- Ikke tilbagevirkende kraft

Det vil sige at det kræves, at det erhvervende selskab modtager en andel i det erhvervede selskab og med den virkning at der opnås stemmemajoritet³⁴ og at aktieombytningen gennemføres inden for en periode på højst 6 måneder regnet fra den første ombytningsdag, hvilket vil sige at ikke kan ske ombytning med tilbagevirkende kraft, jf. ABL §36, stk. 4.

Ved en skattefri aktieombytning uden tilladelse er der indsat en værnsregel for at forhindre at denne mulighed anvendes til at omgå avancebeskatningen. Dette betyder at selskabet ikke må afstå sine aktier i det erhvervede selskab i 3 år efter ombytningstidspunktet, jf. ABL §36, stk. 6, 3.pkt. Brydes holdingkravet inden for denne 3-årige periode bliver aktieombytningen skattepligtig. Det kan for eksempel være ved et almindeligt salg af kapitalandele, opløsning ved betalingserklæring eller ved likvidation.

Det er desuden en betingelse ifølge ABL §36, stk. 6, 2. pkt., at ombytningen skal ske til handelsværdier, det vil sige at værdien af vederlagsaktierne med tillæg af en eventuel kontant udligningssum skal svare til de ombyttede aktier.³⁵

Det er muligt at foretage efterfølgende skattefrie omstruktureringer i den 3-årige periode på trods af holdingkravet. Dette kræver ifølge ABL §36, stk. 6, 4. pkt. at denne efterfølgende omstrukturering ikke sker med vederlæggelse af andet end aktier. Det erhvervende selskab vil således ikke i relation til holdingkravet blive anset for at have afstået aktierne i det erhvervede selskab, hvis:³⁶

- Der ved en ny skattefri aktieombytning sker ombytning af aktierne i det erhvervede selskab med aktier i et mellemliggende holdingselskab.
- Der laves en skattefri spaltning af det erhvervende selskab og aktierne i det erhvervede selskab overdrages til et eller flere af de modtagende selskaber.
- Der laves en skattefri spaltning af det erhvervede selskab.

³⁴ Den Juridiske Vejledning 2021-2, C:D.6.3.3.1

³⁵ Den Juridiske Vejledning 2021-2, C:D.7.4.1

³⁶ Den Juridiske Vejledning 2021-2, C:D.6.4.1

- Der laves en skattefri fusion mellem det erhvervende eller det erhvervede selskab.

4.2.2 Aktieombytning i forbindelse med generationsskifte

Aktieombytning anvendes ofte forud for et generationsskifte, da det har til formål at undgå en afståelsesbeskatning hos både den ældre generation og det tidligere driftsselskab. Da de fornævnte regler omkring skattefri aktieombytning muliggør at overdrageren uden afståelsesbeskatning kan overføre sine aktier i et driftsselskab til et holdingselskab og efterfølgende modtage skattefrie udbytter fra driftsselskabet og dermed skabe en mulighed for at den yngre generation kan købe sig ind til en lavere pris.³⁷

Et generationsskifte med aktieombytning kan for eksempel bestå af følgende steps:

- Der dannes en holdingstruktur ved en skattefri aktieombytning, hvor den ældre generation overfører sine aktier i et driftsselskab til et helejet holdingselskab.
- Derefter kan de frie reserver i driftsselskabet udloddes skattefrit til holdingselskabet i det omfang det er forsvarligt for den videre drift af selskabet og med det henblik på at slanke selskabet, så værdien af selskabet bliver lavere.
- Den yngre generation kan nu købe en del af aktierne i driftsselskabet eller alle aktierne og gennemføre enten et delvist eller fuldstændigt generationsskifte til en lavere pris.

Det første som skal udarbejdes i forbindelse med ovenstående, er en vurderingsberetning fra uvildig vurderingsmand vedrørende de indskudte kapitalandele som derefter godkendes af den ældre generation. Efterfølgende skal det nye holdingselskab stiftes og der skal udarbejdes stiftelsesdokument, vedtægter og en overdragelsesaftale mellem den ældre generation og det gamle driftsselskab.

Efterfølgende udlodning af udbytte skal ske skattefrit og bestemmes på generalforsamlingen, hvor det kræves 50,1% stemmeantal for at gennemføre udlodning, jf. SL §105.

Når den yngre generation skal købe sig ind, skal der udarbejdes en overdragelsesaftale mellem den ældre og yngre generation med angivelse af de overdragede aktier/anparter og til hvilken pris.

4.2.3 Fordele ved modellen

Fordelene ved modellen er at afståelsesbeskatningen i driftsselskabet udskydes, da selskabets aktivitet forbliver i det hidtidige selskab og at aktieavancebeskatningen hos overdrageren tillige bliver udskudt.³⁸

³⁷ Generationsskifte og Strukturering, 1. udgave, side 167, Kim Pedersen

³⁸ Generationsskifte og Strukturering, 1. udgave, side 167, Kim Pedersen

Derudover bliver der mulighed for at etablere en holding struktur, hvor der kan laves skattefrie udlodninger fra driftsselskabet, herunder også skattefrit salg af aktierne i driftsselskabet, da det nu er holdingselskabet som ejer disse (dog skal der huskes, at et eventuelt holdingkrav, hvis aktieombytningen er lavet uden tilladelse).

Finansieringskravet for den yngre generations køb af kapitalandele i driftsselskabet mindskes via nedbringelse af egenkapitalen ved udlodning til det nye holdingselskab inden salget til den yngre generation gennemføres.

Desuden skal der ikke indbetales penge ved stiftelsen, da den foretages ved indskud af bestemmende kapitalpost i et andet kapitalselskab.

4.2.4 Ulemper ved modellen

Ulempen ved modellen er det 3-årige holdingkrav, som findes i ABL §36, stk. 6, 3. pkt. som kommer i spil, hvis aktieombytningen er lavet uden tilladelse. Det er dog muligt for selskabet at afstå aktierne i den 3-årige periode, hvis den deltager i en anden skattefri omstrukturering, hvor der ikke sker andet vederlæggelse end aktier, jf. ABL §36, stk. 6, 4. pkt.

4.3 Spaltning

Spaltning af et kapitalselskab kan foretages på 2 måder. Enten ved en ophørsspaltning eller ved en grenspaltning. SL §254, stk. 1, 2 pkt. definerer en ophørsspaltning ved at der overdrages aktiver og forpligtelser til et eller flere bestående eller nye selskaber, der opstår ved spaltningens gennemførelse mod et vederlag til det indskydende selskab³⁹ - dette betyder at det indskydende selskab overfører hele sin formue til de øvrige deltagende selskaber og dermed selv ophører med at eksistere.

En grenspaltning er defineret i SL §254, stk. 1, 3 pkt. Her overdrages kun en del af et selskabs aktiver og forpligtelser til et eller flere bestående selskaber eller nye selskaber, der opstår ved spaltningens gennemførelse mod et vederlag til det indskydende selskab⁴⁰ - dette betyder at kun en del af et selskab bortspaltes til et andet selskab og selskabet fortsætter med at eksistere.

³⁹ Selskabsret 10. udgave, side 775, Werlauff, Karnov Group

⁴⁰ Selskabsret 10. udgave, side 775, Werlauff, Karnov Group

Overdragelse ved en spaltning kan defineres som en substansoverdragelse, hvilket betyder at det modtagende selskab erhverver aktiver og forpligtelser af det indskydende selskab, som kun vedrører den aktivitet som udspaltes.

4.3.1 Lovgivning og regler

4.3.1.1 Selskabsretligt

Selskabsretligt var det indtil 1. oktober 2003 kun muligt at spalte aktieselskaber, men fra den dato kunne anpartsselskaber også spaltes. Den gældende lovgivning angående national spaltning af et selskab findes i SL §§254-270.⁴¹ En central regel i dette er, at det er et selskabs generalforsamling som kan træffe beslutningen om spaltning af selskabet, hvilket ifølge SL §106 mindst kræver 2/3-dele af stemmerettighederne og ejerandelene, da en spaltning kræver en ændring af et selskabs vedtægter. Desuden skal de særlige regler i SL §107, stk. 2 gennemgås i forbindelse med vedtægtsændringer i disse kræves der 9/10-dele af stemmerettighederne og ejerandelene. Disse særlige regler udgøres af 7 punkter.

I forbindelse med en spaltning er der forskellige krav som, under specifikke situationer, kan undlades udarbejdet. Disse krav findes i SL §§255-262 og er følgende:⁴²

- Spaltningsplan (kan fravælges hvis der kun deltager anpartsselskaber og kapitalejerne kan blive enige om ikke at udarbejde spaltningsplanen, jf. SL §255, stk. 2)
- Spaltningsredegørelser (kan også fravælges, hvis kapitalejerne i enighed beslutter at fravælge dette, jf. SL §256, 2. pkt.)
- Mellembalance (skal kun udarbejdes, hvis spaltningsplanen er underskrevet mere end 6 måneder efter seneste regnskabsår, jf. SL §257, stk. 1 – er spaltningsplanen fravalgt, regnes 6 måneders fristen fra udløbet af seneste regnskabsår, jf. SL §257, stk. 2)
- Vurderingsberetning om apportindskud (udarbejdes kun, hvis der sker en kapitalforhøjelse i forbindelse med spaltningen).
- Vurderingsmandsudtalelse og kreditorerklæring (kan fravælges, hvis kapitalejerne i enighed beslutter dette, jf. SL §260, 2. pkt.)
- Kreditorernes anmeldelse af krav (krav om 4 ugers anmeldelsesfrist, dog kun hvis der ikke er udarbejdet en kreditorerklæring eller denne ikke er positiv)

⁴¹ Selskabsskatteret 21. udgave, side 605, Werlauff, Karnov Group

⁴² Selskabsret 10. udgave, side 777-783, Werlauff, Karnov Group

I forhold til kreditorerklæringen, så skal den som udgangspunkt altid udarbejdes med mindre at der som nævnt er enighed blandt kapitalejerne. I praksis udarbejdes kreditorerklæringen ofte selvom den kunne fravælges, da der er flere fordele ved at udarbejde den. Disse fordele er følgende:

1. Hvis der er krav om at udarbejde en vurderingsberetning, kan en kreditorerklæring erstatte denne.
2. Hvis der udarbejdes en kreditorerklæring, kan spaltningen gennemføres hurtigere, da kreditorerne ikke skal have en frist på 4 uger for at anmelde deres krav (dog er der en forudsætning at kreditorerklæringen er uden modifikationer af konklusionen).
3. Hvis der udarbejdes en kreditorerklæring, skal der ikke stilles betryggede sikkerhed for eventuelle forfaldne krav, hvilket der skal hvis den ikke udarbejdes (dog er det en forudsætning at kreditorerklæringen er positiv).

Som hovedregel gælder begrebet "universalsuccession" i forbindelse med en spaltning, hvilket betyder at rettigheder og pligter overgår fra den ene part til en anden part. Rettigheder kan være immaterielle rettigheder, som en samarbejdsaftale og leje/leasingaftaler mv. og udover de mere gængse forpligtelser, som bankgæld og andre gældsforpligtelser er der også eventuelle medarbejderforpligtelser, som kan være yderst vigtige for virksomhedens fremtidige drift i form af for eksempel knowhow og kunderelationer og hvis den yngre generation ikke har den rette ledelsesflair kan det resultere i at vigtige medarbejdere forlader virksomheden.

Dog er der undtagelser til denne hovedregel, da der ved for eksempel en låneaftale kan være vilkår der gør, at en spaltning ikke er tilladt uden långiverens tilladelse. Et sådant vilkår har forrang for universalsuccessionen.

I en spaltning betyder universalsuccessionen at spaltningen kan gennemføres uden kreditorernes samtykke, idet eventuelle udspaltede forpligtelser i det indskydende selskab automatisk overgår til det eller de modtagende selskaber.

Ifølge SL §262, stk. 1, 2. pkt. er fristen for indsendelse af spaltningsdokumenter til Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter en eventuel spaltningsplans underskrift. Overskrides denne 4-ugersfrist kan Erhvervsstyrelsen ikke offentliggøre denne og spaltningen kan ikke vedtages.

Når spaltningen er besluttet i alle de deltagende selskaber skal Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter have modtaget anmeldelse om gennemførelsen af spaltningen. For anmeldelsen ikke skal miste sin gyldighed skal følgende frister overholdes:⁴³

1. Ved udløbet af fristen for indberetning af den årsrapport, hvori tidspunktet for spaltningens regnskabsmæssige virkning indgår.
2. 1 år efter Erhvervsstyrelsen eventuelle offentliggørelse af modtagelsen af oplysninger om den påtænkte spaltning.

I forbindelse med spaltningen skal der udarbejdes følgende erhvervsjuridiske dokumenter i de nye selskaber som opstår i forbindelse med spaltningen - vedtægter og ejerbog. Der skal ikke oprettes et stiftelsesdokument på nye selskaber, som opstår i forbindelse med en spaltning. Desuden må vedtægterne ikke underskrives af stiftere, da der ikke er nogen stiftere i forbindelse med en spaltning samt skal vedtægterne dateres på tidspunktet for beslutningen om at gennemføre spaltningen.⁴⁴

4.3.1.2 Skatteretligt

Skatteretligt er der mulighed for at lave enten en skattefri eller en skattepligtig spaltning. Ved en skattefri spaltning er det muligt at lave den med eller uden tilladelse. FUSL §15a, stk. 2 definition af en spaltning lyder således:

”Ved spaltning forstås den transaktion, hvorved et selskab overfører en del af eller samtlige sine aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber ved i samme forhold som hidtil at tildele sine selskabsdeltagere aktier eller anpartar og eventuelt en kontant udligningssum.”

For at gennemføre en skattefri spaltning er der nogle krav som skal overholdes såsom balancetilpasning af aktiver og passiver, det vil sige at de aktiver og forpligtelser der udskilles, skal have samme forhold, som i det indskydende selskab. Betingelsen skal forhindre, at der efterlades eller overføres mere gæld til et af de deltagende selskaber og dermed reducerer avancen ved et efterfølgende salg.⁴⁵ Derudover skal der anvendes handelsværdier, hvilket betyder at vederlaget skal svare til værdien af de aktiver og passiver som det modtagende selskab overtager.

Ligesom ved aktieombytning skal transaktionen gennemføres skattepligtigt eller skattefrit, hvis reglerne for skattefri omstrukturering overholdes.

⁴³ Selskabsret 10. udgave, side 789, Werlauff, Karnov Group

⁴⁴ Erhvervsstyrelsen, Vejledning spaltning af aktie- og anpartsselskaber, kapital 3.13

⁴⁵ Generationskifte – omstrukturering, 3. udgave, side 592-593, Michael Serup, Karnov Group

4.3.2 Spaltning i forbindelse med generationsskifte

En spaltning er en ofte anvendt metode i forbindelse med et generationsskifte, da det giver deltagerne mulighed for at opdele et selskab i flere dele. Det kan for eksempel være en pengetanksdel, hvor værdipapirer og investeringsejendomme forefindes og en driftsdel. Pengetanksdelen kan dermed anvendes som den ældre generations pensionsopsparing og driftsdelen kan overdrages til den yngre generation.

Spaltningen kan som nævnt ovenfor laves som en skattefri eller en skattepligtig spaltning. Den mest anvendte metode i forbindelse med generationsskifte er en skattefri spaltning, da denne kan ske med skattemæssig succession, hvilket betyder at det eller de modtagende selskaber indtræder i det indskydende selskabs skattemæssige stilling.

Et generationsskifte ved skattefri spaltning har ligesom ved ovenstående model med aktieombytning til formål at udskyde afståelsesbeskatning hos den ældre generation.

Et generationsskifte med spaltning kan for eksempel bestå af følgende steps:

- Et driftsselskab spaltes i 2 nye selskaber (ophørsspaltning), så driftsaktiviteten udskilles i et selskab og øvrige aktiver og passiver udskilles i et andet selskab skattefrit. Den ældre generation vederlægges med aktier i de nye selskaber for denne transaktion.
- Den yngre generation kan nu købe sig ind i driftsselskabet med en ejerandel på mindre end 50%.
- Den ældre generation kan nu foretage en skattefri aktieombytning af sine majoritetsaktier i driftsselskabet, så dette kommer ind under det andet nye selskab, som dermed bliver til et holdingselskab.

Det første som skal udarbejdes i denne situation, er selvfølgelig afhængig af de valg som kapitalejerne i forhold til udarbejdelse af spaltningsplan mv. Der skal afholdes til en generalforsamling tidligst 4 uger efter Erhvervsstyrelsen har bekræftet modtagelsen af spaltningsplanen, hvor gennemførelsen skal bekræftes. Der skal udarbejdes vedtægter og ejerbog på de nye selskaber og revisor udarbejder en kreditorerklæring. Erhvervsstyrelsen skal have besked om den endelige beslutning senest 2 uger efter beslutningen.

Kapitalejeren i det indskydende selskab ejer nu de to nye selskaber 100% og han kan efterfølgende sælge en andel på mindre end 50% af det nye driftsselskab til den yngre generation, her skal der laves en overdragelsesaftale – årsagen til at den yngre generations ejerandel skal være mindre end 50% er for at den ældre generation efterfølgende kan lave en skattefri aktieombytning, da det er en betingelse for at kunne lave en skattefri aktieombytning.

Til sidst kan den ældre generation lave en aktieombytning af kapitalandelene i driftsselskab, så de kommer til at indgå i det andet selskab, så det får betegnelsen af et holdingselskab. Her skal der som nævnt, i *afsnit 4.2.2 aktieombytning i forbindelse med generation*, udarbejdes en vurderingsberetning og kreditorerklæring.

Et alternativ til den skattefrie aktieombytning er et rent salg af aktierne i driftsselskabet – ulempen ved dette er dog at proventet fra salget beskattes hos kapitalejeren personligt. I de tilfælde hvor der ikke er nogen stor værdi i driftsselskabet kan sådan et salg være fint, da avancen ved et salg vil være lille eller ikke eksisterende.

4.3.3 Fordele ved modellen

Fordele ved at anvende spaltning er at der kan laves lighed mellem børn samt mulighed for opdeling af virksomhed i aktivitetsområder med successionsprincipper uden at der udløses avancebeskatning. Hvis der kan anvendes skattemæssig succession, udløses der ingen aktieavancebeskatning og ved gave med skattemæssig succession reduceres gaveafgiften pga. passivpost.⁴⁶

I forhold til først nævnte fordel, så giver modellen mulighed for at opdele det eksisterende selskab op i nye selskaber ved for eksempel at spalte forskellige aktiviteter ud. Det er især brugbart, hvis der er 2 eller flere børn som hver skal overtage deres gren/aktivitet af virksomheden. Derefter udløses der ingen avancebeskatning på de udskilte aktiver og forpligtelser, da spaltning er karakteriseret ved universalsuccession, hvilket betyder at alle rettigheder og forpligtelser ved det indskydende selskab overgår til det modtagende selskab.

Desuden kan spaltning bruges til at lave en fleksibel ejerstruktur, hvor det er muligt at lave et generationskifte, hvor børnene overtager ejerskabet af en del af selskabet, mens forældrene beholder stemmerettighederne og dermed den fulde kontrol – i dette tilfælde skal der være hjælp fra en A/B-model, så aktierne opdeles i aktieklasser.

4.3.4 Ulemper ved modellen

Ulemper ved modellen kan være, at i forhold til kontrakter mv. som måtte være i det selskab, som ønskes spaltes, skal overdragelige – det vil sige, at der ikke skal være en bestemmelse i kontrakten som gør at den ophører ved nyt ejerskab.

⁴⁶ Generationskifte og Strukturering, 1. udgave, side 212, Kim Pedersen

Eventuelle underskud eller kildeartsbegrænset tab fra tidligere år vil ikke kunne anvendes i det modtagende selskab ved en skattefri spaltning. Dog vil det indskydende selskab ved en grenspaltning fortsat kunne benytte underskuddet/tabets i fremtidige skattemæssige overskud/gevinster.

4.4 Tilførsel af aktier

Tilførsel af aktier er ikke et selskabsretligt begreb, men et skatteretligt. Selskabsretligt anses tilførsel af aktiver enten som en stiftelse af et datterselskab ved indskud af aktiver og forpligtelser fra det kommende moderselskab eller en kapitalforhøjelse i et datterselskab ved indskud af yderligere aktiver og forpligtelser fra moderselskabet.

Ved tilførsel af aktiver forstås det, at der overdrages en virksomhed med tilhørende aktiver og passiver fra et selskab til et andet selskab mod et vederlag i form af aktier i dette selskab. Dette selskab viderefører nu driften af virksomheden og det indskydende selskab bliver nu en kapitalejer. Selve transaktionen sker dermed mellem selskaber og har ikke noget med aktionæren at gøre.⁴⁷

For at kunne anvende modellen er det et krav, at de deltagende selskaber er kapitalselskaber, der er omfattet af almindelig selskabsbeskatning, det vil sige at de skattemæssige transparente selskaber som interessentskaber, kommanditselskaber og partnerselskaber ikke vil kunne benytte modellen.

Tilførsel af aktiver minder lidt om forholdene i en grenspaltning, hvor et selskab uden at det opløses tilføjer en eller flere grene af sin virksomhed til et andet selskab mod at få tildelt aktier i det modtagende selskabs kapital. Ligesom ved en grenspaltning skal grenkravet være opfyldt og der skal overdrages en samlet enhed. Med grenkravet forstås det, at det er en betingelse at enten tilførslen af aktiver eller det spaltede udgør en selvstændig gren af virksomheden, det vil sige en enhed som kan fungere ved hjælp af egne midler. Jf. FUSL §15C, stk. 2. Ved tilførsel af aktiver gælder der desuden et vederlagskrav, som betyder at det indskydende selskab kun kan modtage kapitalandele i det modtagende selskab som vederlag.

4.4.1 Lovgivning og regler

4.4.1.1 Selskabsretligt

Selskabsretligt gennemføres tilførsel af aktiver, ligesom aktieombytning, efter reglerne om apportindskud, hvilket betyder at ligegyldigt om den enten gennemføres som skattepligtig eller skattefri, så sker det ud fra et selskabsretligt synspunkt enten som:

⁴⁷ Generationsskifte – omstrukturering, 3. udgave, side 537, Michael Serup, Karnov Group

- en stiftelse af et datterselskab ved indskud af aktiver og passiver fra det kommende moderselskab.
- En kapitalforhøjelse i et eksisterende datterselskab ved indskud af yderligere aktiver og passiver fra moderselskab.

Ved stiftelse af et datterselskab skal der som nævnt i *afsnit 4.2.1 – aktieombytning lovgivning og regler* udarbejdes en vurderingsberetning fra revisor, jf. SL §36, stk. 1. Denne beretning skal indeholde en beskrivelse af hvert indskud, en beskrivelse af den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen, en angivelse af det vederlag som er fastsat ved overtagelsen og en erklæring om at den ansatte værdi mindst svarer til det aftalte vederlag. Derudover skal der efter SL §36, stk. 3 vedlægges en åbningsbalance, hvis der sker overtagelse af en bestående virksomhed. Åbningsbalancen skal udarbejdes efter det regelsæt som selskabet aflægges årsrapport efter og være uden forbehold.

Udarbejdelsen af vurderingsberetningen skal som udgangspunkt udarbejdes inden beslutningstidspunktet og må ikke være udarbejdet mere end 4 uger før stiftelsesdokumenternes underskrivelse, jf. SL §36, nr. 4, stk. 2. Årsagen til dette er at vurderingen af det indskudte stadig skal være retvisende.

Ved en kapitalforhøjelse i et eksisterende datterselskab skal der også som udgangspunkt udarbejdes en vurderingsberetning efter de samme regler som ved en stiftelse (SL §36, stk. 1, jf. SL §160). Der er dog enkelte situationer i SL §38, som gør at en vurderingsberetning fra revisor kan undlades. Disse betingelser er dog i praksis sjældne opfyldt.

En kapitalforhøjelse i forbindelse med tilførsel af aktiver kan ikke have regnskabsmæssig virkning tilbage i tid (som en aktieombytning for eksempel kan) – heller ikke selv om der er tale om en kapitalforhøjelse ved indskud af en bestående virksomhed eller en bestemmende kapitalpost i et andet selskab. Ved en kapitalforhøjelse ved indskud af en bestående virksomhed skal der udarbejdes en overtagelsesbalance og selvom det af praktiske årsager er muligt at udarbejde denne med en balancedato tilbage i tid er dette ikke ensbetydende med, at kapitalforhøjelsen har regnskabsmæssig virkning tilbage i tid.

Ved tilførsel af aktiver kan der ske tilførsel af enkeltstående aktiver, en bestående virksomhed og en bestemmende kapitalpost i et andet selskab. Der findes ikke en selskabsretlig definition af "en bestående virksomhed", derfor vil der altid være tale om en konkret vurdering fra situation til situation.

Som følge af en kapitalforhøjelse skal selskabets vedtægter altid ændres og den nye selskabskapital skal fremgå af vedtægterne.

4.4.1.2 Skatteretligt

FUSL §15c, stk. 2 definerer en skattefri tilførsel af aktiver som følgende: *"forstås som den transaktion, hvorved et selskab uden at være opløst tilfører den samlede eller en eller flere grene af sin virksomhed til et andet selskab mod at få tildelt aktier eller anparter i det modtagende selskabs kapital"*⁴⁸

Ifølge FUSL §15c så udløser transaktionen ikke ophørsbeskatning hos det indskydende selskab når betingelserne er opfyldt, og det modtagende selskab overtager de tilførte aktiver og passiver med skattemæssig succession og som udgangspunkt er det en betingelse, at der skal opnås tilladelse for at kunne anvende modellen.

Ligesom ved de øvrige modeller, hvor der er sket omstrukturering uden tilladelse, gælder der et 3-årigt holdingkrav efter tilførsel af aktiver, hvilket som nævnt betyder at det indskydende selskab ikke må afhænde kapitalandelene i det nye selskab.

Ligesom ved som ved aktieombytning og spaltning kan transaktionen gennemføres skattepligtigt eller skattefrit, hvis reglerne for skattefri omstrukturering overholdes.

4.4.2 Tilførsel af aktiver i forbindelse med generationskifte

Et generationskifte ved skattefri tilførsel af aktiver har ligesom ved de ovenstående modeller med aktieombytning og spaltning til formål at udskyde afståelsesbeskatning hos den ældre generation.

Et generationskifte med tilførsel af aktiver kan for eksempel bestå af følgende steps:

- Der overføres en virksomhed med skattemæssig succession til et nyt driftsselskab, hvor egenkapitalen bliver i det hidtidige driftsselskab, som nu bliver et holdingselskab.
- Den yngre generation kan nu købe sig ind i driftsselskabet med en ejerandel som der ønskes.

Det første som skal udarbejdes, er i forbindelse med ovenstående er en vurderingsberetning fra uvildig vurderingsmand vedrørende de indskudte aktiver som derefter godkendes af den ældre generation. Efterfølgende skal det nye driftsselskab stiftes og der skal udarbejdes stiftelsesdokument og vedtægter.

Når den yngre generation skal købe sig ind, skal der udarbejdes en overdragelsesaftale mellem den ældre og yngre generation med angivelse af de overdragede aktier/anparter og til hvilken pris.

⁴⁸ Fusionsskattelovens §15c, stk. 2

4.4.3 Fordele ved modellen

En af fordelene ved modellen er at der, ligesom ved en skattefri aktieombytning, sker udskydning af afståelsesbeskatning, da aktiviteten stadig findes i den oprindelige virksomhed og at aktieavancebeskatningen hos den ældre generation også udskydes.⁴⁹

Ligesom ved aktieombytning så kan finansieringskravet, for den yngre generations køb af kapitalandele i driftsselskabet, mindskes via nedbringelse af egenkapitalen ved udlodning til det nye holdingselskab inden salget til den yngre generation gennemføres.

Derudover kan denne model bruges i de tilfælde, hvor den ældre generation vil udelade nogle særlige aktiver i generationsskiftet. For eksempel en investeringsejendom eller andre særskilte aktiviteter. Denne mulighed er for eksempel ikke til stede ved en aktieombytning, da det er hele selskabs ejerskab som ombyttes.

Desuden ændres der ikke på ejerstrukturen i virksomheden, da det indskydende selskab fuldt modtager aktier i det modtagende selskab som vederlag, det vil sige, at den oprindelige ejer af driftsselskab stadig er den reelle ejer af det nye selskab.

4.4.4 Ulemper ved modellen

Ligesom ved de øvrige modeller er en ulempe ved modellen det 3-årige holdingkrav, som findes i ABL §36, stk. 6, 3. pkt. som kommer i spil, hvis tilførsel af aktiver er lavet uden tilladelse. Det er dog muligt for selskabet at afstå aktierne i den 3-årige periode, hvis den deltager i en anden skattefri omstrukturering, hvor der ikke sker andet vederlæggelse end aktier, jf. ABL §36, stk. 6, 4. pkt.

Derudover kan der være en gren i en virksomhed, hvor de indgående kontrakter ikke er overdragelige, hvilket betyder at en overdragelse bliver umulig.⁵⁰

Der er en del frister og datoer, som kan forveksles og dermed gøre den skattefrie tilførsel af aktiver til en skattepligtig transaktion.

⁴⁹ Generationsskifte og Strukturering, 1. udgave, side 169, Kim Pedersen

⁵⁰ Generationsskifte og Strukturering, 1. udgave, side 210, Kim Pedersen

4.5 Delkonklusion

Der er mange forhold som, der skal tages højde for, når der skal laves et generationskifte. Vælges der de forkerte løsninger kan det have store økonomiske konsekvenser for både den ældre og yngre generation. Det er derfor vigtigt at generationskiftet og de eventuelle nødvendige omstruktureringer planlægges og gennemføres i god tid, da der i mange tilfælde skal laves mere end en, så generationskiftet kommer til at afspejle de ønsker som både den ældre og yngre generation måtte have.

A/B-modellen er en meget anvendt model i et generationskifte, da den giver mulighed for den ældre generation til at "flytte" værdier over på A-aktierne med en forlods udbytteret, så den yngre generation efter at denne forlods udbytteret er indfriet kan købe sig ind til en lavere pris. Dog udsendte Skatterådet i august 2020 et nyt styresignal SKM2020.348.SKTST angående en praksisændring i værdiansættelsen i A/B-modeller, som ændrer en del i anvendelsen af modellen.

Aktieombytning (apportindskud ved indskud af bestemmende kapitalpost i et andet selskab) anvendes ofte forud for et generationskifte, da reglerne omkring skattefri aktieombytning muliggør at overdrageren, uden afståelsesbeskatning, kan overføre sine aktier i et driftsselskab til et holdingselskab og efterfølgende modtage skattefrie udbytter fra driftsselskabet.

En spaltning er også en ofte anvendt metode i forbindelse med et generationskifte, da det giver deltagerne mulighed for at opdele et selskab i flere dele og i forbindelse med en spaltning gælder begrebet "universalsuccession", hvilket betyder at rettigheder og pligter overgår fra den ene part til en anden part. Dette gør sig ikke gældende i de øvrige modeller som er behandlet i specialet.

Tilførsel af aktier (apportindskud ved indskud af andre værdier end kontanter) sker der, ligesom ved en skattefri aktieombytning, udskydning af afståelsesbeskatningen og så kan finansieringskravet, for den yngre generations køb af kapitalandele i driftsselskabet også mindskes via nedbringelse af egenkapitalen ved udlodning til det nye holdingselskab inden salget til den yngre generation gennemføres. Derudover kan denne model bruges i de tilfælde, hvor den ældre generation vil udelade nogle særlige aktiver i generationskiftet, som ved en grenspaltning. For eksempel en investeringsejendom eller andre særskilte aktiviteter. Denne mulighed er for eksempel ikke til stede ved en aktieombytning, da det er hele selskabs ejerskab som ombyttes.

Generationskiftemodellerne kan ofte løse de samme problemstillinger eller løse dem i kombination med hinanden, bare på hver sin måde og med hver sine konsekvenser for selskabet, den ældre generation og

den yngre generation. Der er ligheder mellem de forskellige modeller, såsom at modellerne kan foretages som skattepligtige og skattefrie og både med eller uden tilladelse fra Skattestyrelsen.

5. Finansieringsmuligheder

Der vil i det følgende blive belyst, hvilket finansieringsmuligheder som eventuelt kan anvendes i et generationskifte.

Der kan være stor forskel på behovet for finansiering, da det afhænger af virksomhedens værdi og hvordan generationskifte bliver gennemført. For børn og nære medarbejdere, som har mulighed for at anvende skattemæssig succession er pengebehovet ikke så stort, som for dem der køber til handelsværdi. Da den yngre generation i de fleste tilfælde ikke har den nødvendige likviditet til at købe virksomheden, skal der findes alternative finansieringsmuligheder.

5.1 Successionsmuligheder

Lovgivningen for successionsmuligheder i et generationskifte findes i ABL §34. Reglerne foreskriver, at en familieoverdragelse i levende live kan foretages til følgende familiemedlemmer, overdragerens børn, børnebørn, søskende, søskendes børn eller søskendes børnebørn – desuden sidestilles stedbarns- og adoptivbarnsforhold med førnævntes slægtsforhold.

Personkredsen er udtømmende. Det er derfor ikke muligt at overdrage med skattemæssig succession direkte til svigerbørn, en svoger eller en svigerinde, jf. ABL §34, stk. 1. Skattemæssig succession mellem ægtefæller er ikke omfattet af bestemmelsen, da overdragelse af aktier mellem ægtefæller sker med succession efter KSL §26 B.⁵¹

Det er også muligt at gennemføre et generationskifte med skattemæssig succession til en nær medarbejder, hvis medarbejderen har været ansat i et antal timer svarende til en fuldtidsstilling i sammenlagt 3 år indenfor en 5-årig periode op til generationskiftet. Desuden foreskriver ABL §35, stk. 1 at der gælder de samme ansættelsesforhold, hvis medarbejderen har været i et selskab, som er koncernforbundet.

⁵¹ Den Juridiske Vejledning 2021-2, C.B.2.13.1 familieoverdragelse ved succession

For at kunne lave en overdragelse med skattemæssig succession skal der opfyldes nogle betingelser som er angivet i ABL §34, stk. 1, nr. 2-4.:

- Minimumsgrænse på mindst 1% af aktiekapitalen, det vil sige at for at gennemføre generationsskiftet med skattemæssig succession skal der indgå mindst 1% af aktiekapitalen i transaktionen.
- Investeringselskaber som er omfattet af ABL §19 B eller 19 C kan ikke overdrages med skattemæssig succession. Her forstås investeringselskaber som har meddelt til Skattestyrelsen at det er aktie- eller obligationsbaseret.
- Der kan kun succederes i gevinst, det vil sige at hvis der konstateres et tab i forbindelse med overdragelsen kan der ikke gennemføres et generationsskifte med skattemæssig succession.
- Selskabet som overdrages, må ikke i overvejende grad bestå af passiv kapitalanbringelse. Dette forstås også som pengetanksreglen, hvilket gennemgås yderligere nedenfor.

Det er derudover et krav efter KSL §1, at successionen sker til en skattepligtig person til Danmark, på denne måde bliver gevinsten ved et senere salg beskattet efter danske regler.

En fordel ved et generationsskifte med skattemæssig succession er, at omkostningerne bliver lavere og det dermed bliver billigere at overdrage og overtage en virksomhed, da sælgeren ikke beskattes af salget. En afledt effekt heraf er dog at der tilknyttes en latent skattebyrde med overdragelsen.⁵²

5.1.1 Pengetanksreglen

Ifølge ABL §34, stk. 6 anses det som passiv kapitalanbringelse, hvis mindst 50% af selskabets indtægter i gennemsnit over de seneste 3 år stammer fra fast ejendom, kontanter, værdipapirer eller hvis handelsværdien af selskabets ejendomme, kontanter eller værdipapirer enten på overdragelsestidspunktet eller i gennemsnit over de senest 3 år udgør mindst 50% af selskabets samlede aktiver.

I denne bedømmelse af et selskab er det vigtigt at få udskilt den aktive del fra den passive del. Dette vil oftest være åbenlyst, men i visse tilfælde kan det være besværligt, især hvor der er tale om aktiver som ikke umiddelbart kan henføres til hverken den aktive del eller den passive del af virksomheden. Derudover er det den regnskabsmæssige nettoomsætning samt eventuelle øvrige regnskabsmæssige indtægter, hvilket for eksempel kunne være salgsvancer, renteindtægter, kursgevinster, som udgør selskabets indtægter. Det er derfor vigtigt, at der inden igangsættelsen af generationsskiftet indhentes et bindende svar fra

⁵² <https://www2.deloitte.com/dk/da/pages/tax/richardt/generationsskifte-i-virksomhed-med-skattemaessig-succession.html>

Skattestyrelsen, hvor der tages stilling til forløbet i generationsskiftet, et eksempel på dette kan ses i SKM2007.106.SR.⁵³

For at kunne opnå forståelse for om et selskab anses som et finansielt selskab og dermed ikke kan anvende successionsreglerne skal der beregnes en finansiell brøk, hvilket betyder at der opgøres hvor stor en del af et selskabs aktiver er finansielle. Er de finansielle aktiver mere end 50% af de samlede aktiver kan selskabet, hvis det har mulighed for det, for eksempel realisere sine værdipapirer så det kan indfri eventuelle gældsforpligtelser og dermed mindske andelen af de finansielle aktiver. Nedenstående eksempel viser hvordan dette kan gøres.

	Aktiver i DKK	Heraf finansielle i DKK
Erhvervede immaterielle aktiver	500.000	500.000
Goodwill	200.000	0
Grunde og bygninger (20% anvendes til udlejning)	10.000.000	2.000.000
Driftsmateriel	7.000.000	0
Andre tilgodehavender	500.000	500.000
Andre værdipapirer	15.000.000	15.000.000
Likvide beholdninger	1.800.000	1.800.000
I alt	35.000.000	19.800.000
Finansielle aktiver i %		56,57%
Realisation af værdipapirer til brug for indfrielse af gæld	-5.000.000	-5.000.000
I alt	30.000.000	14.800.000
Finansielle aktiver i %		49,33%

⁵³ Den Juridiske Vejledning 2021-2, C.B.2.13.1 familieoverdragelse ved succession

Ved denne øvelse er det dermed muligt at få et finansielt selskab som ikke har mulighed for at anvende successionsreglerne til at blive et ikke finansielt selskab som har mulighed for at anvende successionsreglerne.

Pengetanksreglen er dermed afgørende for om aktierne i et selskab kan overdrages med skattemæssig succession. Da passiv kapitalanbringelse blandt andet omfatter udlejningsejendomme, værdipapirer og likvide beholdninger vil eksempelvis ejendomsselskaber, hvor hovedaktiviteten er udlejning af ejendomme til 3. mand ikke kunne anvende reglerne. Fast ejendom som udlejes mellem et selskab og dets datterselskab eller imellem datterselskaber (koncern intern udlejning) anses derimod ikke som passiv kapitalanbringelse, jf. ABL §34, stk. 6

5.1.2 Betydning af skattemæssig succession for deltagerne

Skattemæssig succession betyder at skatten udskydes til et senere tidspunkt og det er frivilligt at anvende reglerne. For den oprindelige ejer betyder anvendelsen af skattemæssig succession, at han/hun ikke beskattes af fortjenesten ved afståelsen.

Betydningen for den yngre generation er at den indtræder i den ældre generations skattemæssige stilling i forhold til anskaffelsestidspunkt og anskaffelsessum ved at den yngre generation overtager en latent skattebyrde. Hvis den yngre generation på et tidspunkt afstår virksomheden uden skattemæssig succession, vil den blive beskattet som, hvis den havde anskaffet aktier på samme tid som den ældre generation. Det vil sige, at den skattemæssige avance kan være større eller mindre end, hvad den ældre generation ville have haft på det tidspunkt som de afstod aktierne.⁵⁴

Hvis den yngre generation på et tidspunkt overdrager videre med skattemæssig succession, vil den nye ejer også indtræde i den første ejers skattemæssige stilling, hvilket betyder at skattemæssig succession i princippet kan fortsætte uendeligt, hvis kravene til reglerne kan opfyldes.⁵⁵

5.2 Overdragelse som gave

Der er mulighed for at overdrage virksomheden enten helt eller delvist som gave til den nærmeste familie. Her kan beskatningen ske efter gaveafgift efter reglerne i BAL, ellers skal en gave som udgangspunkt

⁵⁴ Kim Pedersen, Generationsskifte og strukturering, 1. udgave, side 218-219, Karnov Group

⁵⁵ Kim Pedersen, Generationsskifte og strukturering, 1. udgave, side 218-219, Karnov Group

beskattes som almindelig indkomst. For den yngre generation i en familieoverdragelse er det en fordelagtig metode, da de kun skal betale gaveafgiften på 15%.

Den nærmeste familie eller gavekredsen som skal betale gaveafgiften på 15% af den del som overstiger bundfradraget på DKK 68.700 i 2021 er nedenfor nævnte personer, jf. BAL §22:

- Børn, stedbørn og deres børn
- Barns og stedbørns ægtefælle
- Afdødt barns eller stedbarns længstlevende ægtefælle
- Forældre
- Personer der har haft samme bolig i de sidste 2 år før modtagelsen af gaven
- Plejebørn der har haft bopæl hos gavegiver i en sammenhængende periode på mindst 5 år inden plejebarnets fylder 15 år.
- Stedforældre og bedsteforældre

Gives der et gavebeløb over det nævnte bundfradrag skal der indsendes en gaveanmeldelse til Skattestyrelsen. Der skal indsendes en blanket, hvor der angives gavegiver og gavemodtager, samt størrelsen af beløbet og den beregnede gaveafgift. Gaveanmeldelsen skal indsendes til Skattestyrelsen senest den 1. maj året efter, at gaven er modtaget og gaveafgiften heraf skal indbetales til Skattestyrelsen samme dag som gaveanmeldelsen indsendes. Indbetales gaveafgiften ikke samtidig med anmeldelsen skal der betales renter fra den 1. i den måned som afgiften er forfalden i.⁵⁶

Gaver mellem ægtefæller er afgiftsfrie, hvis ægteskabet ikke er ophørt ved separation/skilsmisse på det tidspunkt som gaven modtages. Derudover er gaver mellem søskende indkomstpligtige med mindre at de har boet i samme bolig de sidste år før gaven modtages.⁵⁷

5.2.1 Beregning af passivpost

Sker overdragelsen af aktierne i forbindelse med generationsskiftet med skattemæssig succession, skal der beregnes en passivpost når overdragelsen sker som en gave. I den forbindelse vil beløbet som gavemodtageren skal betale gaveafgift af blive begrænset med det som modsvarer den udskudte skat som overtages fra den tidligere ejer.

⁵⁶ Bekendtgørelse om boafgifter og gaveafgifter m.v. – BEK nr. 928 af 04/10/2005

⁵⁷ Den Juridiske Vejledning 2021-2, C.A.6.2.1 gaveafgift

Passivposten skal beregnes af hele avancen på det overdraget aktiv. Passivposten beregnes på grundlag af den lavest mulige skattepligtige fortjeneste, som ville være fremkommet, hvis gavegiveren havde solgt aktivet på tidspunktet for overdragelsen. Passivposten udgør 30% af den beregnede fortjeneste, der ikke ville være aktieindkomst. Passivposten af den beregnede fortjeneste, der ville være aktieindkomst, udgør 22%.⁵⁸ I det følgende eksempel antages det at alle aktierne gives som gave.

Aktiernes handelsværdi	10.000.000
- Aktiernes anskaffelsessum	500.000
Beregnet avance	9.500.000
Passivpost heraf (22% af 9.500.000)	2.090.000
Gavens værdi	10.000.000
- Beregnet passivpost	2.090.000
Afgiftspligtig beløb	7.910.000
Gaveafgift heraf (15% af 7.910.000)	1.186.500
- Bundfradrag 2021	68.700
Gaveafgift til betaling	1.117.800

Som ovenstående viser så skal modtageren af gaven afregne en gaveafgift på DKK 1.117.800 mod en aktieværdi på DKK 10.000.000.

5.2.2 Betydning af overdragelse som gave for deltagerne

For den oprindelige ejer betyder overdragelse som gave med skattemæssig succession, at han/hun ikke beskattes af fortjenesten ved afståelsen. Overdragelse med gave kræver at den ældre generation har etableret en formue som kan dække fremtidigt forbrug og samtidig taget hensyn til eventuelle øvrige børn.

Denne metode har stor økonomisk betydning for den yngre generation i et generationsskifte og giver som oftest den bedst mulige økonomiske mulighed for at fortsætte virksomheden, da den yngre generation som ovenstående eksempel viser, at i stedet for at betale den fulde værdi af aktiernes handelsværdi på DKK 10.000.000 skal der kun betales gaveafgiften på DKK 1.117.800. Den yngre generation skal derfor ikke ud at finansiere overdragelsen fuldt ud via banklån eller private midler.

⁵⁸ <https://www2.deloitte.com/dk/da/pages/tax/richardt/generationskifte-i-virksomhed-med-skattemaessig-succession.html>

5.3 Overdragelse med lån

Finansiering af overdragelsen med lånoptagelse kan gennemføres ved at der for eksempel optages et lån i banken eller ved at den ældre generation udsteder et gældsbrief eller et anfordringslån. I generationsskifte kan det være mere hensigtsmæssigt for den yngre generation at lånet laves som et såkaldt familielån, som tillader at give den yngre generation et lån med meget gunstige forhold. Det er nemlig ikke et krav at der i et familielån betales renter og afdrag på de almindelige vilkår som kendes fra et banklån.

Hvis lånet oprettes som et almindeligt gældsbrief er kravene noget anderledes end et anfordringslån, da der her kræves faste lånevilkår vedrørende løbetid, afdrag og renter. Den mest anvendte form for lån et familielån er et såkaldt anfordringslån, som har de fordele, at selve lånet ikke indeholder nogen aftale om, hvordan lånet skal tilbagebetales. Kun at långiveren kan vælge at lånet kan indfries med kort varsel.

Der er ved anfordringslån ikke et krav om at oprette et gældsbrief, men det er en god ide, da gældsbriefet skal bruges i forbindelse med långiverens død. Det er derudover fornuftigt, at der på det originale gældsbrief er påført dato og underskrift fra både långiver og låntager. I de tilfælde hvor der er sket afdrag på lånet bør dette påføres gældsbriefet med datoangivelse og underskrift fra begge parter. Hvis betalingerne ikke fremgår, kan det fulde beløb blive medtaget som et aktiv i dødsboet.⁵⁹

Det er som nævnt ovenfor ikke noget problem for at der laves frivillige afdrag på lånet. Ligesom at lånet kan nedskrives årligt med bundgrænsen for afgiftsfrie gaver, DKK 68.700 i 2021. Eneste krav for denne nedskrivning er at det ikke er aftalt på forhånd. Det vil sige at nedskrivningen skal foretages årligt af långiveren og det skal kunne dokumenteres ellers kan låntageren risikere at komme til at betale fuld gaveafgift af det fulde lånebeløb. Ydes lånet af begge forældre kan der nedskrives med dobbelt grundbeløb, da der kan gives en gave fra både mor og far⁶⁰

Lånet skal naturligvis ophøre på et tidspunkt og et familielån har normalt en løbetid på 10 år. Denne forældelsesfrist kan afbrydes ved at gælden løbende nedskrives som nævnt ovenfor og hvis låntageren anerkender lånet skriftligt.

⁵⁹ <https://fagligsenior.dk/2021/04/22/det-skal-du-vid-om-familielaan/>

⁶⁰ <https://advokatgruppen.dk/privatret/familieret/familielaan/>

5.3.1 Betydning af overdragelse med lån for deltagerne

For den ældre generation betyder det, at de har mulighed for at gøre det økonomisk nemmere for den yngre generation at finansiere generationsskiftet, da de ikke skal betale renter og afdrag hvis lånet er lavet som et anfordringslån samt at lånet kan nedskrives med grænsen for afgiftsfrie gaver.

For den yngre generation betyder det, at generationsskiftet kan finansieres uden at der skal penge op af lommen lige med det samme. En af fordelene ved et familielån eller et anfordringslån modsat et arveforskud eller en gave er, at der ikke skal betale gave- eller boafgift af beløbet ved overførslen. Derudover kan lånet være afdrag- og rentefrit samt nedskrives med bundgrænsen for afgiftsfrie gaver.

En ulempe for den yngre generation er, at såfremt den ældre generation dør skal lånet indbetales til boet. Dette kan der dog tages højde for i et testamente.

5.4 Delkonklusion

Finansiering af generationsskiftet afhænger meget af virksomhedens værdi og hvordan generationsskiftet ønskes gennemført. For børn og nære medarbejdere, som har mulighed for at anvende skattemæssig succession er pengebehovet ikke så stort, som for dem der køber til handelsværdi. Fordelen med skattemæssig succession er, at omkostningerne bliver lavere og dermed billigere at overdrage og overtage en virksomhed. En afledt effekt heraf er dog at der tilknyttes en latent skattebyrde med overdragelsen.

Uanset om der kan anvendes skattemæssig succession eller ej, så skal den yngre generation finansiere overtagelsen og dette kan gøres ved kontant betaling, gave eller lån. I de fleste generationsskifter anvendes der ikke kontant betaling, da den yngre generation ofte ikke har midlerne til dette, så enten gaveoverdragelse og lån eller en kombination af begge kommer ofte i spil.

Overdragelse som gave med skattemæssig succession betyder, at den ældre generation ikke beskattes af fortjenesten ved afståelsen. Transaktionen kræver dog at den ældre generation har etableret en formue som kan dække fremtidigt forbrug og samtidig taget hensyn til eventuelle øvrige børn. Metoden har til gengæld stor betydning for den yngre generation som får en god økonomisk mulighed for at fortsætte virksomheden, da der kun skal betales gaveafgiften på 15%.

Overdragelsen med lånoptagelse kan gennemføres ved at den ældre generation udsteder et gældsbevis eller et anfordringslån til den yngre generation og i generationsskifter er det hensigtsmæssigt for den yngre

generation at lånet laves som et såkaldt familielån, som kan laves på meget gunstige forhold. Det er nemlig ikke et krav at der i et familielån betales renter og afdrag på de almindelige vilkår som kendes fra et banklån.

6. Generationsskifte i Invest A/S

Der vil i dette afsnit blive beskrevet og analyseret på et praktisk eksempel af et generationsskifte, som er beskrevet i *bilag 1 – beskrivelse af case*, herunder hvilke overvejelser der kan være i de forskellige situationer og hvad der vil være den optimale løsning for ejeren og hans sønner.

Indledende overvejelser og opbygning af generationsskiftet kan eventuelt opstilles som nedenstående steps og kan være følgende:

- Step 1 - hvad er virksomheden værd?
- Step 2 - Er selskabet et finansielt selskab og dermed ikke mulighed for at anvende overdragelse med skattemæssig succession?
- Step 3 – hvordan løses ønsket om den nuværende ejers ønske om pensionsopsparring?
- Step 4 - Hvordan skal selskabskonstruktionen se ud efter generationsskiftet?
- Step 5 - Hvordan skal generationsskiftet finansieres og overdrages, når sønnernes midler er begrænset?

Til sidst i afsnittet vil der blive samlet op på, hvordan generationsskiftet i Invest A/S gennemføres samt vil der også blive set på eventuelle alternative løsninger til udarbejdelsen af generationsskiftet og bevæggrunde for ikke at anvende disse.

6.1 Hvad er virksomheden værd?

Det første step i generationsskiftet er at opgøre, hvad virksomheden er værd og da der i *afsnit 3.4.2 TSS-cirkulærene* blev fastlagt at disse cirkulære oftest anvendes i et generationsskifte vil der blive taget udgangspunkt i disse. Værdiansættelsen er beregnet ud fra de regnskabsmæssige værdier af Invest A/S pr. 30.09.20 som findes i bilag 2.

Da TSS-cirkulære 2000-09 foreskriver at værdien af unoterede aktier og anparter skal værdiansættes til handelsværdier og hvis denne handelsværdi ikke kendes, kan opgøres med hjælp fra de nævnte hjælperegler i *afsnit 3.4.2.2 TSS-cirkulære 2000-09*. Af hensyn til specialet omfang og formål er dette

afgrænset i *afsnit 2.2 afgrænsning* til at de regnskabsmæssige værdier pr. 30.09.20 er gældende handelsværdier i bilag 2.

Ifølge TSS-cirkulære 2000-10 så skal der beregnes goodwill i de situationer der handles mellem interesseforbundne parter og der skal tages højde for de seneste 3 år regnskabsmæssige resultater. Der er i afgrænsning valgt at resultaterne i dattervirksomhederne Hotel ApS og Restaurant A/S de seneste 3 år har været negativ eller lig nul. Med udgangspunkt i dette skal der ikke tillægges goodwill for hverken Hotel ApS eller Restaurant A/S.

Ud fra dette er selskabet værdi svarende til den indre værdi pr. 30.09.20, DKK 177.230.603 og opgørelsen af passivposten i overdragelsen vil være følgende:

	DKK
Overdraget værdi	177.230.603
Anskaffelsessum	-500.000
Avance	176.730.603
<hr/>	
Passivpost, 22%	38.880.733

Ud fra ovenstående så er passivposten DKK 38.880.733. Et beløb som skal bruges i overdragelsen som en kompensation for den latente skattebyrde sønnerne overtager efter faren. Beløbet fratrækkes værdien af aktierne ingen overdragelsen.

6.2 Er selskabet et finansielt selskab?

Det andet step i generationsskiftet er at undersøge om et selskab er underlagt pengetanksreglen, hvilket vil sige om det er et finansielt selskab. Som nævnt i *afsnit 5.1.1 pengetanksreglen* så betegnes det for passiv anbringelse (passiv virksomhed), hvis mindst 50% af et selskabs samlede aktiver udgøres af finansielle aktiver. Dette kan være ejendomme, som udlejes til uafhængig tredjemand, kapitalandele i datter- og associerede virksomheder, tilgodehavender, værdipapirer og likvide beholdninger.

Fordelen ved at anvende skattemæssig succession er, at skatten på overdragelsen udskydes til et senere tidspunkt og sønnerne overtager dermed den latente skattebyrde der hviler på aktierne. Skatten vil først blive udløst når de gennemfører en skattepligtig overdragelse af aktierne. Det er som nævnt en betingelse

for at anvende skattemæssig succession, at selskabet ikke er klassificeret som et finansielt selskab og for at opklare dette skal der beregnes en finansiell brøk.

Den finansielle brøk er opgjort ud fra det talmateriale som findes i *bilag 2 – balanceposter for seneste årsrapport* og *bilag 3 – aktiver i koncernen* og kan opgøres på følgende måde.:

	Aktiver	Finansielle aktiver
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver	802.470	0
Goodwill	1.541.667	0
Grunde og bygninger	103.533.675	15.515.978
Driftsmateriel mv.	9.811.111	0
Kapitalandele i dattervirksomheder		
Hotel ApS (ejerandel 100%)	2.417.053	1.862.858
Restaurant A/S (ejerandel 100%)	7.191.825	3.851.180
Kapitalandele i associerede virksomheder		
Elinstallation A/S (ejerandel 30%)	1.845.545	536.666
Andre værdipapirer og kapitalandele	12.283.850	12.283.850
Skatteaktiv	1.349.347	1.349.347
Andre tilgodehavender	1.548.331	1.548.331
Tilgodehavende selskabsskat	4.448	4.448
Periodeafgrænsningsposter	21.523	21.523
Andre værdipapirer og kapitalandele	67.909.082	67.909.082
Likvider	4.207.742	4.207.742
I alt	214.467.669	119.548.848
Finansiell brøk		55,74%

Bygningerne der anvendes til driften af restauranten, er ikke anset som finansielle aktiver, da ABL §34, stk. 6 foreskriver at koncernudlejning ikke skal anses for passiv kapitalanbringelse i form af udlejning, da

ejendommen anvendes i driften af restauranten. Det samme gælder bygningerne som anvendes til hoteldriften og derfor er disse ikke medtaget i beregningen af den finansielle brøk. De finansielle aktiver der er medtaget, er de bygninger som er udlejet til en uafhængig tredjemand, som anført i bilag 3 og udgør samlet t.DKK 15.516. Derudover er der medtaget de finansielle aktiver i datter- og associerede virksomheder, som anført i bilag 3 og udgøres af likvide beholdninger og intern koncern mellemværende og udgør samlet t.DKK 6.251. Øvrige finansielle aktiver er værdipapirer, andre tilgodehavender og likvide beholdninger på samlet t.DKK 87.324.

Som det kan ses, så er de samlede aktiver på t.DKK 214.468 mod finansielle aktiver på t.DKK 119.549 hvilket giver en finansielle brøk på 55,74%, hvilket betyder at selskabet ikke kan anvende skattemæssig succession.

Løsningen på dette er at selskabet indfrier sin gæld til kreditinstitutter på t.DKK 28.000, jf. bilag 2 inden overdragelsen. Den finansielle brøk vil nu se således nu:

Realisation af værdipapirer	-28.000.000	-28.000.000
I alt	186.467.669	91.548.848
Finansiel brøk		49,10%

På baggrund af ovenstående udgør de finansielle aktiver efter indfrielse af gæld på t.DKK 28.000 ved realisation af værdipapirer nu 49,10% af den samlede aktivmasse. Selskabet er på den baggrund successionsberettiget.

Den finansielle brøk kan nedsættes yderligere ved udlodning af udbyttet beregnet i step 3 og hvis udbetalt inden overdragelsen vil den finansielle brøk være således:

Udlodning af t.DKK 48.000		
Udlodning af værdipapirer	-39.909.082	-39.909.082
Udlodning af likvide midler	-4.207.742	-4.207.742
I alt	142.350.845	47.432.024
Finansiel brøk		33,32%

Ved udlodning af t.DKK 48.000 vil den finansielle brøk være nede på 33,32% og dermed pænt under de 50% for at kunne anvende skattemæssig succession. Som de kan ses, så er der ikke likvide midler nok til at

betale de fulde t.DKK 48.000, hvor det resterende vil skulle føres på mellemregningen med ejeren, men det har ingen indvirkning på den finansielle brøk.

Det anbefales at der indhentes et bindende svar fra Skattestyrelsen angående opgørelsen af den finansielle brøk inden eventuelle omstruktureringer gennemføres. Sagsbehandlingen på et bindende svar er ca. 3-4 måneder.

Selskabets værdiansættelse vil ændres i forhold til udlodning af de t.DKK 48.000 beregnet i nedenstående *afsnit 6.3* og i stedet være følgende:

	DKK
Egenkapital i Invest A/S pr. 30.09.20	177.230.603
Udlodning til Invest Holding ApS	-48.000.000
Værdien af Invest A/S herefter	129.230.603

Efter udlodningen vil værdien af Invest A/S således være DKK 129.230.603.

6.3 Hvordan løses ønsket om den nuværende ejers ønske om pensionsopsparring.

Det tredje step i generationsskiftet er stillingtagen til den nuværende ejers pension og hvordan dette gøres mest optimalt. Her kommer en A/B-model i spil, som beskrevet i *afsnit 4.1 A/B-model* giver denne model mulighed for at give A-aktierne en forlods udbytteret og B-aktierne vil stå tilbage for denne udbytteret indtil den er indfriet. Modellen er fordelagtig i forhold til sønnernes ønske om en holding konstruktion, da der efterfølgende kan laves omstruktureringer som kan tilgodese dette.

Størrelsen på den forlods udbytteret, så den dækker det ønskede udbytte de næste 10 år og dækning af arveafgiften, forudsat at dette sker om 10 år er mest optimal ved t.DKK 48.000, da der ved dette beløb er en overskydende likviditet på t.DKK 1.996, som det kan ses i nedenstående beregning. I bilag 4 er der lavet 2 beregninger på hvordan likviditeten, vil være efter betaling af skatter og afgifter ved mindre udbytter. Ved et udbytte på t.DKK 45.000 vil der lige være nok likviditet til at betale de fulde udbytter på t.DKK 15.000 og de beregnede skatter og afgifter ved den eventuelle arv om 10 år, mens ved et udbytte på t.DKK 35.000 vil der ikke være tilnærmelsesvis nok likviditet til at betale de fulde udbytter på t.DKK 15.000 og de beregnede skatter og afgifter ved den eventuelle arv om 10 år.

Nedenstående er en beregning ud fra et forlods udbyttekrav på t.DKK 48.000:

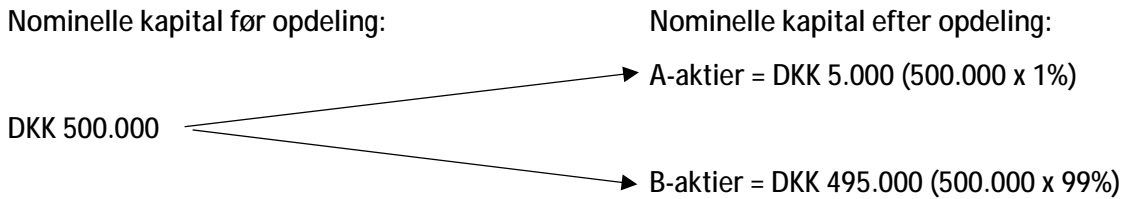
Beregning af skatter og afgifter ved efterfølgende arv efter JVP	Bobehandling, boet efter JVP	Likviditet
JVP's formue	DKK	DKK
Tilgodehavender efter overdragelsen til sønnerne (se bilag 5)	99.733.878	
Værdi af JVP 1 (49.292.306 – 15.000.000)	34.292.306	
Anskaffelsessum	<u>-139.062</u>	
Avance	<u>34.153.244</u>	
Skatten i forbindelse med likvidation af JVP 1 (42%)	14.344.362	
Likviditet efter skat	<u>19.947.944</u>	19.947.944
Boafgiftsgrundlag	<u>119.681.822</u>	
Afgift heraf, 15%	17.952.273	-17.952.273
Skatter og afgifter i alt (14.344.362 + 17.952.273)	32.296.635	
Likviditet efter betaling af skatter og afgifter		1.995.671

Som det kan ses i ovenstående beregning, så er der plads til at JVP kan udlodde udbytte på t.DKK 1.500 de næste 10 år, samlet t.DKK 15.000 og betale de samlede skatter og afgifter i forbindelse med en efterfølgende arv efter JVP, samlet t.DKK 17.946, da der er en overskydende likviditet på t.DKK 1.996.

Hvis der ikke ønskes at lave en opdeling af A/B-modellen kan der alternativt udloddes direkte ud til JVP og dermed også nedsætte værdien af selskabet, så sønnerne kan overtage til en lavere pris. En begrundelse for ikke at gøre dette er, at der skal afregnes udbytteskat med det samme af de , hvilket svarer til ca. 20 mio. DKK og kan dermed heller ikke afhjælpe ønsket om at kunne afdække arveafgiften.

Forsalg til løsning på step 3:

Kapitalen i Invest A/S opdeles i A- og B-aktier, hvor A-aktierne kommer til at udgøre 1% af den nominelle kapital og B-aktierne kommer til at udgøre 99% af den nominelle kapital. Da den nominelle kapital før opdelingen er DKK 500.000, vil det efter opdeling give følgende:

Med til A-aktierne tilknyttedes den ønskede udbytteret på t.DKK 48.000 og stemmerettighederne, så JVP beholder den bestemmende indflydelse i selskabet og B-aktierne er stemmeløse. Principielt anses en opdeling af aktiekapitalen i A- og B-aktier med forskellige stemmer at være den mest reelle måde at sikre bestemmende indflydelse for indehaveren af A-anparterne.

Egenkapitalen i Invest A/S fordelt på A- og B-aktier kan dermed opgøres således:

			Egenkapital, DKK
Invest A/S			177.230.603
A-aktier	48.000.000	1.292.306	49.292.306
B-aktier		127.938.297	127.938.297

A-aktierne værdi udgør udbytteretten på t.DKK 48.000 samt aktiernes 1% af egenkapital fratrukket udbytteretten ($177.230.603 - 48.000.000 = 129.230.603 \times 1\% = 1.292.306$) og B-aktiernes værdi udgør 99% af egenkapital fratrukket udbytteretten ($177.230.603 - 48.000.000 = 129.230.603 \times 99\% = 127.938.297$)

For ikke at komme i problemer med det nye styresignal SKM2020.348.SKTST, som foreskriver at hvis der fastsættes en forlods udbytteret, der udgør størstedelen af selskabets værdi, skal der medtages en eventuel gevinst- eller tabsmulighed til B-aktiernes værdi, skal udlodningen af de t.DKK 48.000 ske inden overdragelsen af B-aktierne til sønnerne, da Skattestyrelsen generelt vurderer, at gevinstmuligheden har en begrænset værdi, når den forlods udbytteret udgør mindre 70-75% af egenkapital. Det er dog en konkret vurdering fra sag til sag om gevinstmuligheden er væsentlig forskellig fra 0.

I forhold til denne situation, så udgør den forlods udbytteret på t.DKK 48.000 kun 27,1% af egenkapitalen på t.DKK 177.231, hvorfor der er god mulighed for at den ikke vil have indvirkning på B-aktiernes værdiansættelse. Der skal dog altid indhentes et bindende svar fra Skattestyrelsen, hvor der spørges om styresignal SKM2020.348.SKTST vil påvirke værdiansættelsen af B-aktierne når udlodningen sker inden overdragelse af B-aktierne til den yngre generation.

Opdelingen af aktierne skal beslattes på generalforsamlingen og det kræver desuden at selskabets vedtægter opdateres. Da JVP er enejer er der ingen problemer med at opnå det nødvendige flertal på 2/3-dele. Opdelingen skal efterfølgende registreres ved Erhvervsstyrelsen.

6.4 Hvordan skal selskabskonstruktionen se ud efter generationsskiftet?

Det fjerde step i generationsskiftet er stillingtagen til selskabskonstruktionen og da der ifølge *bilag 1 - case beskrivelsen* ønskes en holdingstruktur for både JVP og sønnerne. Med udgangspunkt i en opdeling af aktierne til A- og B-aktier vil følgende være en fornuftig løsning.

Aktieombytning:

Det er oplagt for JVP, efter opdelingen af aktierne i A- og B-aktier, jf. ovenstående, at lave en skattefri aktieombytning, hvor JVP ombytter sine aktier i Invest A/S til aktier i et nyt selskab "Invest Holding ApS", som stiftes i forbindelse med ombytningen. Fordelene ved skattefri aktieombytning er at aktieavancebeskatningen hos JVP udskydes, finansieringskravet for sønnernes køb af kapitalandele kan nedsættes via udlodning af udbyttet på t.DKK 48.000 og der skal ikke indbetales penge ved stiftelsen, da stiftelsen foretages ved indskud af bestemmende kapitalpost i et andet kapitalselskab.

Som nævnt i *afsnit 4.2.1 aktieombytning lovgivning og regler* kræves der en vurderingsberetning fra en uafhængig revisor, da der rent selskabsretligt gennemføres en aktieombytning efter reglerne om apportindskud, hvor der sker stiftelse af et nyt selskab med indskud en bestemmende kapitalpost i et andet selskab. Her skal revisoren afgive en erklæring i henhold til SEL §36, stk. 1 og 3. Vurderingsberetningen har til formål at være en uafhængig udtalelse om hvorvidt værdien af den indskudte kapitalpostmindst svarer til det aftalte vederlag.

Ud fra værdiansættelsen i step 1, så kan angivelse af det fastsatte vederlag for kapitalandele i Invest A/S i vurderingsberetningen opgøres som nedenstående, så det mindst svarer til værdiansættelsen:

	DKK
Selskabskapital	40.000
Overkurs	176.960.000
Samlet vederlag	177.000.000

Som det kan ses i ovenstående, er det ikke et krav om at vurderingsberetningen skal angive den nøjagtige værdi af selskabet, som er beregnet til DKK 177.230.603, men revisorens erklæring skal "bare" komme med en konklusion om at værdien mindst svarer til det aftalte vederlag på DKK 177.000.000.

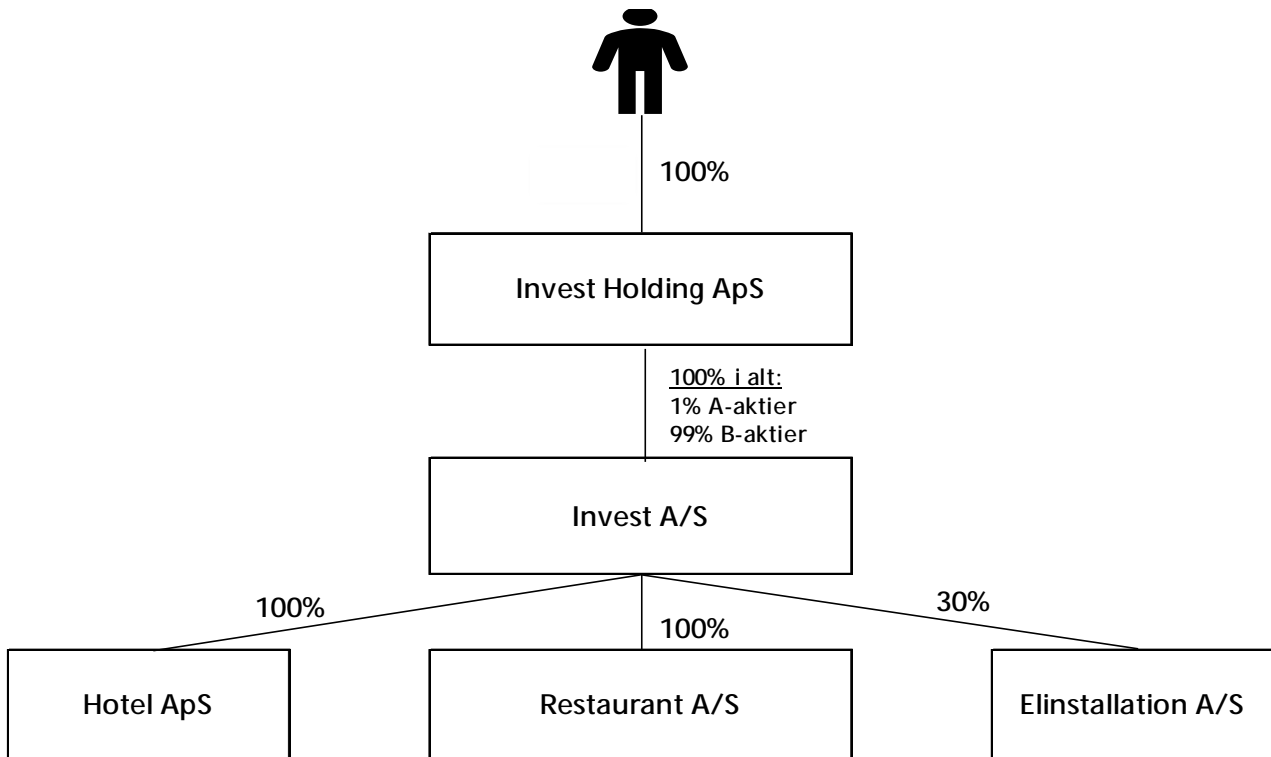
Med til aktieombytningen følger det såkaldte holdingkrav, hvis aktieombytningen laves uden tilladelse, hvilket betyder at det nye selskab Invest Holding ApS ikke må afstå sine aktier i Invest A/S i en 3-årig periode. Selskabet har dog mulighed for at afstå aktierne i den 3-årige periode, hvis den deltager i en anden skattefri omstrukturering, hvor der ikke sker andet vederlæggelse end aktier, jf. ABL §36, stk. 6, 4. pkt.

Udover vurderingsberetningen fra den uafhængige revisor, så skal også udarbejdes stiftelsesdokument, vedtægter og ejerbog for det nye selskab, samt skal ejerbogen i Invest A/S opdateres, så at JVP fjernes som ejer og Invest Holding ApS indsættes som ejer.

Øvrige registreringer som der skal laves eller opdateres hos Erhvervsstyrelsen er den legale ejer og den reelle ejer. Den legale ejer skal registreres, hvis personen eller virksomheden råder mere end 5% af selskabets kapital eller stemmerettigheder. Er der ingen ejere over 5% skal der påføres "ingen ejer over 5%", hvorimod den reelle ejer er defineret i loven som den fysiske person, der i den sidste ende ejer selskabet direkte eller indirekte eller på anden måde kontrollere mere end 25% af virksomheden I de tilfælde, hvor der ikke kan identificeres nogle reelle ejere, altså hvis ejere alle har andele under 25% af virksomheden skal ledelsen indsættes som de reelle ejere.

I dette tilfælde er den reelle ejer af begge selskaber JVP, da han ejer det nye selskab med 100% og indirekte ejer Invest A/S med 100% igennem sit nye holdingselskab. Selskabs- og ejerkonstruktionen kan nu illustreres således:

Figur 1 - Selskabskonstruktion efter aktieombytning

Kilde: Egen tilvirkning

Som det kan ses i ovenstående illustration, så ejer JVP nu det nye selskab Invest Holding ApS 100% efter aktieombytningen og Invest Holding ApS ejer både A- og B-aktierne i Invest A/S og Invest A/S ejer de samme ejerandele i sine datterselskaber som altid.

Derudover skal der også registreres sambeskatning mellem de 2 selskaber, da det nye holdingselskab ejer mere end 50% af datterselskabet og dermed har bestemmende indflydelse.

Et alternativ til den skattefrie aktieombytning er et rent salg af aktierne i holdingselskabet – ulempen ved dette er dog at provenuet fra salget beskattes hos kapitalejeren personligt, men da værdien af holdingselskabet er meget stor, vil avancen også være meget stor og derfor ikke tiltrækkende.

Ophørsspaltning:

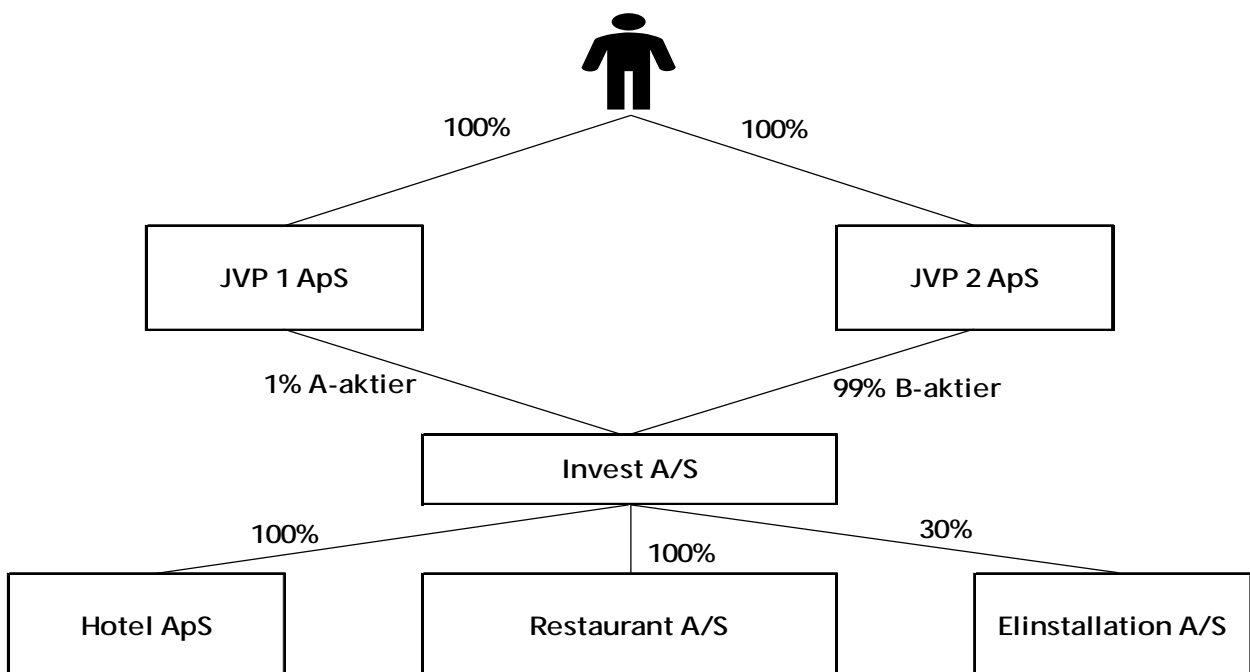
Efterfølgende kan der nu laves en ophørsspaltning af Invest Holding ApS, så dette spaltes i 2 nye selskaber (hhv. JVP 1 ApS og JVP 2 ApS), hvor det ene selskab får A-aktierne og det andet selskab får B-aktierne. Invest Holding ApS ophører i forbindelse med spaltningen, uden at selskabet skal likvideres. Da det er en skattefri omstrukturering som gennemføres, hvor der kun sker vederlag med aktierne, er der ikke

problemer i forhold til det 3-årige holdingkrav som opstår i forbindelse med den skattefri aktieombytning. Dette 3-årige holdingkrav fortsætter nu bare i de nye selskaber.

Fordelene ved en spaltning i denne situation, hvor der er anvendt en A/B-model er at der er lavet en fleksibel ejerstruktur, hvor sønnerne overtager 99% af selskabet ved B-aktierne, mens faren kun ejer 1%, men beholder stemmerettighederne og dermed den fulde kontrol med A-aktierne.

Selskabet med A-aktierne vil dermed forblive i JVP's ejerskab hvorimod selskabet med B-aktierne efterfølgende kan overdrages til sønnerne og dermed opfylde ønskerne om deres ønske om respektive holdingselskaber. Selskabskonstruktionen kan illustreres således:

Figur 2 - Selskabskonstruktion efter spaltning

Kilde: Egen tilvirkning

Som det kan ses nu i ovenstående illustration, så ejer JVP nu begge de 2 nye selskaber efter spaltningen, hvor JVP 1 ApS ejer 1% af Invest A/S (A-aktierne) og hvor JVP 2 ApS ejer 99% af Invest A/S (B-aktierne) og Invest A/S ejer de samme ejerandele i sine datterselskaber som altid.

Beslutningen for at lave en ophørsspaltning tages på Invest Holding ApS' generalforsamling og der er ingen problemer i at opnå 9/10-dele af stemmerne og ejerandele, da selskabet ejes 100% af JVP.

Da der kun indgår anpartsselskaber i spaltningen og der kun er den ene kapitalejer JVP kan spaltningsplanen fravælges. Da der i praksis altid laves en kreditorerklæring efter SEL §260, da der som

nævnt er flere fordele ved denne. Blandt andet kan den erstatte en vurderingsberetning og spaltningen kan gennemføres hurtigere, hvis erklæringen er positiv, da kreditorerne ikke har en 4-ugers frist til at anmelde deres krav.

Der skal desuden laves vedtægter og ejerbøger for de nye selskaber, men ingen stiftelsesdokumenter da selskaberne opstår i forbindelse med spaltningen. Det skal huskes, at vedtægterne ikke skal underskrives af stifterne, da der ikke er nogle stiftere i en spaltning.

Efter spaltningen er gennemført kan udlodningen af udbyttet på t.DKK 48.000 fra Invest A/S foretages op til JVP 1 ApS, så JVP 1 ApS' forlods udbyttet afklares inden overdragelsen til sønnerne foretages. Efter udlodningen er JVP 1 ApS og JVP 2 ApS ligestillede i forhold til økonomiske rettigheder. Skulle denne udlodning ønskes at være højere eller lavere skal der tages højde for dette i step 3, hvor opdelingen af aktierne foretages, da denne forlods udbyttet indskrives i vedtægterne.

Opgørelsen af passivposten beregnet i step 1 vil nu ændre sig, som følge af udlodningen af udbyttet og vil være som følgende:

	DKK
Overdraget værdi af B-aktierne i JVP 2 ApS	127.938.297
Anskaffelsessum $(127.938.297 / 177.230.603 \times 500.000)$	-360.937
Avance	127.577.359
Passivpost, 22%	28.067.019

Passivposten som skal anvendes i den efterfølgende overdragelse, udgør altså nu DKK 28.067.019.

6.5 Hvordan skal generationsskiftet finansieres og overdrages, når sønnernes midler er begrænset?

Det femte og sidste step i generationsskiftet er finansieringen. Hvordan kan dette gøres på det mest optimale måde når sønnernes likvide midler er begrænsede.

6.5.1 Overdragelse

Efter de ovennævnte omstruktureringer og udlodningen er foretaget kan overdragelsen af JVP 2 ApS nu gennemføres og værdierne for overdragelsen for hver søn som skal finansieres kan opgøres som følgende:

	Søn 1	Søn 2	Samlet
Overdraget værdi	63.969.148	63.969.148	127.938.297
Passivpost	14.033.510	14.033.510	28.067.019
Restværdi til finansiering	49.935.639	49.935.639	99.871.278

Da der anvendes skattemæssig succession, skal den beregnede passivpost på DKK 28.067.019 fratrækkes værdien af aktierne. Passivposten på DKK 28.067.019 er en kompensation for latente skattebyrde som sønnerne overtager ved overdragelsen.

Derudover vil det være fordelagtigt at lave en del af overdragelsen som gave, da der kan give DKK 68.700 som afgiftsfri gave. Derfor vil restfinansieringen se således ud:

Afgiftsfrit grundbeløb	68.700	68.700	137.400
Restværdi til finansiering	49.866.939	49.866.939	99.733.878

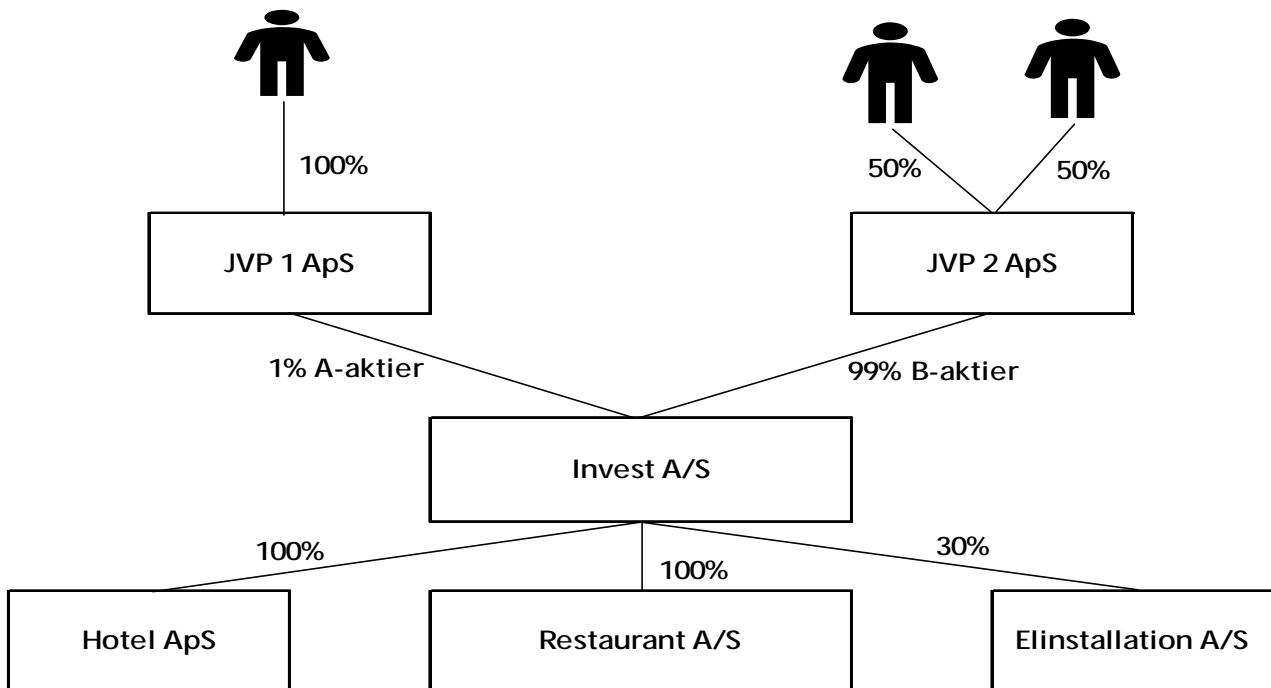
Da overdragelsen kan gennemføres med skattemæssig succession, udløses der ikke skat her og nu, idet skatten udskydes til det senere tidspunkt, hvor henholdsvis søn 1 og søn 2 gennemfører en skattepligtig overdragelse.

I bilag 5 – beregning overdragelse ved arv er der lavet en beregning på, hvordan effekten af JVPs udlodning i JVP 1 ApS har på de samlede skatter og afgifter som måtte skulle betales, hvis han måtte gå bort lige efter overdragelse af aktierne i JVP 2 ApS er gennemført og ikke har udnyttet den forventede udbytteret på t.DKK 1.500 pr. år i 10 år og hvis han går bort efter 10 år og dermed har udbyttet den pågældende udbytteret.

Worstcase scenariet er hvis JVP falder bort umiddelbart efter gennemførelsen af overdragelsen og ikke har udnyttet de påtænkte udlodninger på samlet t.DKK 15.000 (t.DKK 1.500 hvert år i 10 år). Her vil skatter og afgifter være samlet t.DKK 39.902 mod t.DKK 32.297 hvis han har udnyttet den påtænkte udbytteret. Dermed vil skatter og afgifter være t.DKK 7.605 højere hvis han falder bort umiddelbart efter gennemførelsen.

Efter overdragelsen vil den nye selskabs- og ejerstruktur være som nedenfor:

Figur 3 - Selskabskonstruktion efter overdragelse

Kilde: Egen tilvirkning

Som det kan ses i illustrationen, så ejer sønnerne nu JVP 2 ApS med 50% hver efter overdragelsen og JVP 2 ApS ejer 99% af Invest A/S i form af B-aktierne og JVP 1 ApS ejer 1% af Invest A/S i form af A-aktierne, som efter den forlods udbytteret blev udlignet, er økonomisk ligestillet, hvilket betyder at fremtidige udbytter fordeles med 1% til JVP 1 ApS og 99% til JVP 2 ApS. Invest A/S ejer de samme ejerandele i sine datterselskaber som altid.

6.5.2 Finansiering

Da sønnerne ikke har store likvide midler og JVP har mulighed for det, da han har oparbejdet en tilstrækkelig stor formue til dække hans forventede fremtidige forbrug kan den resterende restværdi til finansiering på DKK 99.733.878 optages som et lån, hvilket betyder at gave- og boafgiften udskydes til dødsfald tidspunktet for JVP.

Den gæld som sønnerne påtager sig i forhold til JVP kan med fordel være på anfordringsvilkår, et såkaldt familielån, og med 0% i rente og uden faste afdrag, da der ikke er krav om, at der ved et familielån betales renter og afdrag efter de almindelige vilkår som kendes fra et banklån. Yderligere fordele ved et familielån er modsat et arveforskud eller en gave, at der ikke skal betale gave- eller boafgift af beløbet ved overførslen. Den latente boafgift som påhviler gældsbrevene, er på DKK 14.960.082 + en boafgift på

restværdien af JVP 1 ApS på DKK 2.992.192, hvilket vil sige samlet DKK 17.952.273, som beregnet i *bilag 5*. Derudover kan lånet være afdrags- og rentefrit samt nedskrives med bundgrænsen for afgiftsfrie gaver. En ulempe for den yngre generation er, at såfremt den ældre generation dør skal lånet indbetales til boet, men dette kan løses ved et testamente. Derfor må en overdragelse med lån og en mindre gave være den optimale løsning.

Til overdragelsen skal der udarbejdes overdragelsesdokumenter mellem JVP og sønnerne angående anparterne i JVP 2 ApS og gældsbreve mellem JVP og sønnerne angående restværdien på DKK 99.733.878, hvor de hver især skal have et gældsbrev på DKK 49.866.939.

Desuden skal ejerbogen i JVP 2 ApS opdateres, så JVP fjernes som ejer og sønnerne indsættes med 50% hver. Ligeledes skal de legale og reelle ejere hos Erhvervsstyrelsen opdateres.

Overdragelsesaftalen bør have et skatteforhold, som foreskriver at overdragelsen kan gå tilbage eller værdi og gældsbreve kan reguleres, hvis Skattestyrelsen ikke anerkender værdiansættelsen. Der bør også udarbejdes en ejeraftale vedrørende ejerskabet i Invest A/S.

6.6 Opsamling på generationsskifteplan

Efter overstående gennemgang og analyse så er der fremkommet følgende plan, som værende den optimale løsning for generationsskiftet og kan opstilles i følgende steps:

- 1) Kapitalen i Invest A/S opdeles i A- og B-aktier, hvor A-aktierne udgør 1% af den nominelle kapital og tildeles en forlods udbytteret på t.DKK 48.000.
- 2) Der gennemføres en skattefri aktieombytning, hvor JVP ombytter sine aktier i Invest A/S til aktier i Invest Holding ApS, som stiftes ved ombytningen.
- 3) Der gennemføres en skattefri ophørsspaltning af Invest Holding ApS til 2 nye selskaber. JVP 1 ApS (indeholder A-aktierne) og JVP 2 ApS (indeholder B-aktierne) som opstår i forbindelse med ophørsspaltningen.
- 4) Invest A/S udlodder de t.DKK 48.000 til JVP 1 ApS (den forlods udbytteret er dermed indfriet).
- 5) JVP overdrager anparterne i JVP 2 ApS til sine sønner ved overdragelse som lån og gave. Der udløses ingen skat og ingen gaveafgift på overdragelsestidspunktet.

Vigtig at der indsendes en anmodning om bindende svar hos Skattestyrelsen inden påbegyndelse af planen. Step 1-3 kan gennemføres når et positivt bindende svar foreligger og step 4-5 gennemføres når ophørsspaltningen er færdigbehandlet hos Erhvervsstyrelsen.

Ved denne generationsplan opfyldes JVPs ønsker om at beholde den bestemmende indflydelse i Invest A/S og en pensionsopsparing, hvor der kan udloddes t.DKK 1.500 hvert af de næste 10 år og gaveafgiften ved den efterfølgende arv kan dækkes ved udlodningen på de t.DKK 48.000.

Desuden vil der være en holding struktur for både JVP og sønnerne, så der kan udloddes skattefrie udbytter i fremtiden samt passer overdragelse ved lån med at sønnerne har begrænsede midler til at købe anparterne i JVP 2 ApS.

6.7 Alternative løsninger på generationsskiftet:

Ophørsspaltning er en brugbar løsning efter aktieopdeling og aktieombytningen og måske den mest nærliggende og mest anvendte, men alt afhængig af situationen og hvad der vælges i starten af generationsskiftet, kan der muligvis være valgt et anderledes forløb.

Der kunne være valgt at overdrage datterselskaberne og dermed driften af Hotel ApS og Restaurant A/S til sønnerne, men da selve bygningerne til dette ligger i Invest A/S, vil dette ikke give mening. Derudover vil en overdragelse af Invest A/S uden forlods udbytteret blive en væsentlig dyrere handel for sønnerne og vil også ligge lige på grænsen til, om Skattestyrelsen vil give tilladelse til at anvende skattemæssig succession.

Det vil heller ikke være muligt for sønnerne at overtage 99% af kapitalen i selskabet uden en opdeling af aktierne i A- og B-aktier, da prisen igen vil være for høj og JVP vil heller ikke have den bestemmende indflydelse som han stadig ønsker at beholde. Her vil JVP kun have mulighed for at overdrage for eksempel 49% af aktierne for at kunne beholde den bestemmende indflydelse. Dermed får sønnerne ikke adgang til lige så store fremtidige udbytter som ved den valgte løsning.

Der kunne også laves et generationsskifte med en grenspaltning af Invest A/S, hvor man spalter ejendommene ud til et selskab for sig selv eller man anvender tilførsel af aktiver til at overføre ejendommene til et nyt selskab, hvor sønnerne så kan købe sig ind. JVP vil så stadig have Invest A/S som sit holdingselskab og en andel i det nye ejendomsselskab. Men dette giver ikke det mest optimale generationsskifte, da sønnerne ikke få en betydelig andel i JVP's selskab.

7. Konklusion

Der er mange forhold som, der skal tages højde for, når der skal laves et generationskifte. Vælges der de forkerte løsninger kan det have store økonomiske konsekvenser for både den ældre og yngre generation. Det er derfor vigtigt at generationskiftet og de eventuelle nødvendige omstruktureringer planlægges og gennemføres i god tid, da der i mange tilfælde skal laves mere end en, så generationskiftet kommer til at afspejle de ønsker som både den ældre og yngre generation måtte have. Derfor er det vigtigt, at virksomhedsejeren får professionel rådgivning omkring generationskiftet som helhed, da der er rigtig mange elementer i dette og hvis der vælges den forkerte løsning i starten, kan personen ende med at spille en masse tid og penge.

De forskellige modeller som kan anvendes i et generationskifte, kan løse nogle af de samme problemstillinger eller løse dem i kombination med hinanden, bare på hver sin måde og med hver sine konsekvenser for de deltagende parter.

A/B-modellen er en meget anvendt model i et generationskifte, da den giver mulighed for den ældre generation til at "flytte" værdier over på A-aktierne med en forlods udbytteret, så den yngre generation efter at denne forlods udbytteret er indfriet kan købe sig ind til en lavere pris. Dog udsendte Skatterådet i august 2020 et nyt styresignal SKM2020.348.SKTST angående en praksisændring i værdiansættelsen i A/B-modeller, som ændrer en del i anvendelsen af modellen.

Aktieombytning (apportindskud ved indskud af bestemmende kapitalpost i et andet selskab) anvendes ofte forud for et generationskifte og i kombination med A/B-modellen, da reglerne omkring skattefri aktieombytning muliggør at overdrageren, uden afståelsesbeskatning, kan overføre sine aktier i et driftsselskab til et holdingselskab og efterfølgende modtage skattefrie udbytter fra driftsselskabet.

En spaltning er også en ofte anvendt metode i forbindelse med et generationskifte, da det giver deltagerne mulighed for at opdele et selskab i flere dele og i forbindelse med en spaltning gælder begrebet "universalsuccession", hvilket betyder at rettigheder og pligter overgår fra den ene part til en anden part. Dette gør sig ikke gældende i de øvrige modeller som er behandlet i specialet.

Tilførsel af aktiver sker afståelsesbeskatningen hos det indskydende selskab og ikke som ved de øvrige modeller hos aktionæren, da det ved tilførsel af aktiver er det indskydende selskab der modtager aktier i det modtagende selskab.

Der er ligheder mellem de forskellige modeller (aktieombytning, spaltning og tilførsel af aktiver), såsom at modellerne kan foretages som skattepligtige og skattefrie og både med eller uden tilladelse fra Skattestyrelsen. En værnregel for at undgå skatteunddragelse ved de skattefrie omstruktureringer er det 3-årige holdingkrav. Det er dog muligt for selskabet at afstå aktierne i den 3-årige periode, hvis den deltager i en anden skattefri omstrukturering, hvor der ikke sker andet vederlæggelse end aktier.

Generationsskiftets finansiering afhænger meget af virksomhedens værdi og hvordan generationsskiftet ønskes gennemført. For børn og nære medarbejdere, som har mulighed for at anvende skattemæssig succession er pengebehovet ikke så stort, som for dem der køber til handelsværdi. Fordelen med skattemæssig succession er, at omkostningerne bliver lavere og dermed billigere at overdrage og overtage en virksomhed. En afledt effekt heraf er dog at der tilknyttes en latent skattebyrde med overdragelsen.

Uanset om der kan anvendes skattemæssig succession eller ej, så skal den yngre generation finansiere overtagelsen og dette kan gøres ved kontant betaling, gave eller lån. Overdragelse som gave med skattemæssig succession betyder, at den ældre generation ikke beskattes af fortjenesten ved afståelsen. Transaktionen kræver dog at den ældre generation har etableret en formue som kan dække fremtidigt forbrug og samtidig taget hensyn til eventuelle øvrige børn. Metoden har til gengæld stor betydning for den yngre generation som får en god økonomisk mulighed for at fortsætte virksomheden, da der kun skal betales gaveafgiften på 15%.

Overdragelsen med lånoptagelse kan gennemføres ved at den ældre generation udsteder et gældsbevis eller et anfordringslån til den yngre generation og i generationsskifter er det hensigtsmæssigt for den yngre generation at lånet laves som et såkaldt familielån, som kan laves på meget gunstige forhold. Det er nemlig ikke et krav at der i et familielån betales renter og afdrag på de almindelige vilkår som kendes fra et banklån.

Ved gennemgang og analyse af casen i *afsnit 6*, så er den optimale løsning for generationsskiftet i Invest A/S følgende plan:

- 1) Kapitalen i Invest A/S opdeles i A- og B-aktier, hvor A-aktierne udgør 1% af den nominelle kapital og tildeles en forlods udbytteret på t.DKK 48.000.
- 2) Der gennemføres en skattefri aktieombytning, hvor JVP ombytter sine aktier i Invest A/S til aktier i Invest Holding ApS, som stiftes ved ombytningen.

- 3) Der gennemføres en skattefri ophørsspaltning af Invest Holding ApS til 2 nye selskaber. JVP 1 ApS (indeholder A-aktierne) og JVP 2 ApS (indeholder B-aktierne) som opstår i forbindelse med ophørsspaltningen.
- 4) Invest A/S udlodder de t.DKK 48.000 til JVP 1 ApS (den forlods udbytteret er dermed indfriet).
- 5) JVP overdrager anparterne i JVP 2 ApS til sine sønner ved overdragelse som lån og gave. Der udløses ingen skat og ingen gaveafgift på overdragelsestidspunktet.

Inden påbegyndelse af planen er det vigtigt at indsende en anmodning om bindende svar hos Skattestyrelsen. I den ovenstående plan er der tilgodeset alle de ønskede punkter i case beskrivelsen i bilag 1, hvorfor denne vurderes til at være den optimale.

Da et generationskifte kan gøres på mange måder og skal tilpasses den enkelte situation som både den ældre og yngre generation befinder sig i er det vigtigt, at selve processen er påbegyndt i god tid og overgangen kan ske i et tempo som er holdbart for begge parter i generationskiftet.

8. Perspektivering

Som nævnt tidligere i specialet, så er et generationsskifte en lang og kompliceret proces, som har mange faktorer indblandet. Det er ikke kun de selskabsretlige og skatteretlige input der har betydning for udfaldet af et generationsskifte, men processen påvirkes også af de regnskabsmæssige og personlige input. Derfor er hvert generationsskifte også unik, da det afhænger af hvilken situation den enkelte virksomhed, ejer og næste generation står i.

Når planlægningen for generationsskiftet er på plads og gennemførelsen er lavet, vil det være spændende og se på, hvilke udfordringer virksomheden kan stå i, set i forhold til videreførelse af virksomheden og hvilke udfordringer den/de nye ejer/ejere kan stå overfor samt hvordan medarbejderne i virksomheden reagerer på den nye ledelse.

For selvom at generationsskiftet er gennemført på den bedst mulige måde både selskabsmæssigt og skattemæssigt for både den ældre og den yngre generation er det ikke ensbetydende med at virksomhedens fremtidige drift kan opretholdes med den nye ledelse.

Som ved alle omstruktureringer eller organisationsforandringer kan medarbejderne føle sig utrygge, hvis de ikke er informeret om de nye ændringer på en ordentlig måde, hvilket i den sidste ende kan medføre en opsigelse og resultere i at virksomheden mister nogle kvalificerede medarbejdere.

De fleste organisationsforandringer fejler på grund af to ting: ledelsesadfærd og medarbejdernes holding. Hvis den nye ejer ikke har de nødvendige ledelsesmæssige egenskaber og dermed ikke kan videreføre virksomheden ordentlig vil den bedste løsning måske være at ansatte en direktør udefra eller forfremme en betroede medarbejder som har den nødvendige respekt fra sine kollegaer.

Det er derfor vigtigt at få virksomhedens medarbejdere til at føle at den nye ejer er lige så dygtig som den gamle ejer. For hvis medarbejdere føler at den nye ejer ikke lede virksomheden ligesom den tidligere ejer vil de føle sig utrygge.

En succesfuld forandringsproces i forbindelse med et generationsskifte forudsætter derfor inddragelse af medarbejderne, da alle de ansatte får en ny overordnet leder. Der kan være mange ældre medarbejdere i virksomheden, som har arbejdet tæt sammen med den tidligere ejer og det er vigtigt at disse kan se, at den nye ejer kan varetage opgaven tilfredsstillende, så de ikke blive bekymret for sit job og virksomhedens fremtid.

9. Litteraturliste

Bøger:

- Den juridiske metode – en introduktion, 2. udgave, Lone L. Hansen og Erik Werlauff, Jurist- og økonomforbundets forlag
- Generationsskifte – omstrukturering, 3. udgave, Michael Serup, Karnov Group
- Generationsskifte og Strukturering, 1. udgave, Kim Pedersen, Karnov Group
- Selskabsret 10. udgave, Werlauff, Karnov Group
- Selskabsskatteret 21. udgave, Werlauff, Karnov Group

Publikationer:

- Ejer- og generationsskifte af virksomhed, 6. udgave 2010, Deloitte

internet:

- <https://www.beierholm.dk/viden-og-indsigt/cases-og-inspiration/ejerskifte-og-generationsskifte>
- <http://juridiskmetode.dk/retsomr%252525c3%252525a5der---introduktion/retsomr%25c3%25a5der---privatret.html>
- <https://www.hulgaardadvokater.dk/virksomhedskoeb-og-salg/virksomhedskoeb-salg-uddybende/>
- <https://www.selskabsadvokaterne.dk/specialer/koeb-og-salg-af-virksomhed/overdragelsesaftale/>
- <http://beierholm.dokumenter.dk/dokumenter/overdragelse-af-aktier-i-et-as/>
- <http://beierholm.dokumenter.dk/dokumenter/overdragelse-af-aktiver/>
- <https://fremdrift.ey.dk/2020/10/01/generationsskifte-og-vaerdiansaettelse-i-lyset-af-covid-19/>
- https://www.beierholm.dk/sites/beierholm.dk/files/2021-02/2020-42_AB-modellen_040920.pdf
- <https://www2.deloitte.com/dk/da/pages/tax/richardt/generationsskifte-i-virksomhed-med-skattemaessig-succession.html>
- <https://fagligsenior.dk/2021/04/22/det-skal-du-vide-om-familielaan/>
- <https://advokatgruppen.dk/privatret/familieret/familielaan/>

Vejledninger og afgørelser:

- TSS-cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 – værdiansættelse af aktiver og passiver
 - TSS-cirkulære 2000-09 - værdiansættelse af aktier og anparter
 - TSS-cirkulære 2000-10 – værdiansættelse af goodwill
 - Den Juridiske Vejledning 2021-2, C.B.2.1.4.8.1
 - Den Juridiske Vejledning 2021-2, C.D.6.3.1
 - Den Juridiske Vejledning 2021-2, C:D.7.1
 - Den Juridiske Vejledning 2021-2, C:D.6.3.3.1
 - Den Juridiske Vejledning 2021-2, C:D.7.4.1
 - Den Juridiske Vejledning 2021-2, C:D.6.4.1
 - Den Juridiske Vejledning 2021-2, C.B.2.13.1
 - Den Juridiske Vejledning 2021-2, C.A.6.2.1
 - Vejledning om anvendelse af vurderingsberetning ved registreringer, Erhvervsstyrelsen
 - Vejledning spaltning af aktie- og anpartsselskaber, Erhvervsstyrelsen
-
- SKM 2020.348.SKTST
 - SKM 2016.279.H
 - SKM 2019.371.SR
 - SKM 2007.106.SR
 - SKM 2003.66.LR

Love og bekendtgørelser:

- Aktieavancebeskatningsloven
- Boafgiftsloven
- Fusionskatteloven
- Kildeskatteloven
- Ligningsloven
- Selskabsloven
- Bekendtgørelse om boafgifter og gaveafgifter m.v. – BEK nr. 928 af 04/10/2005

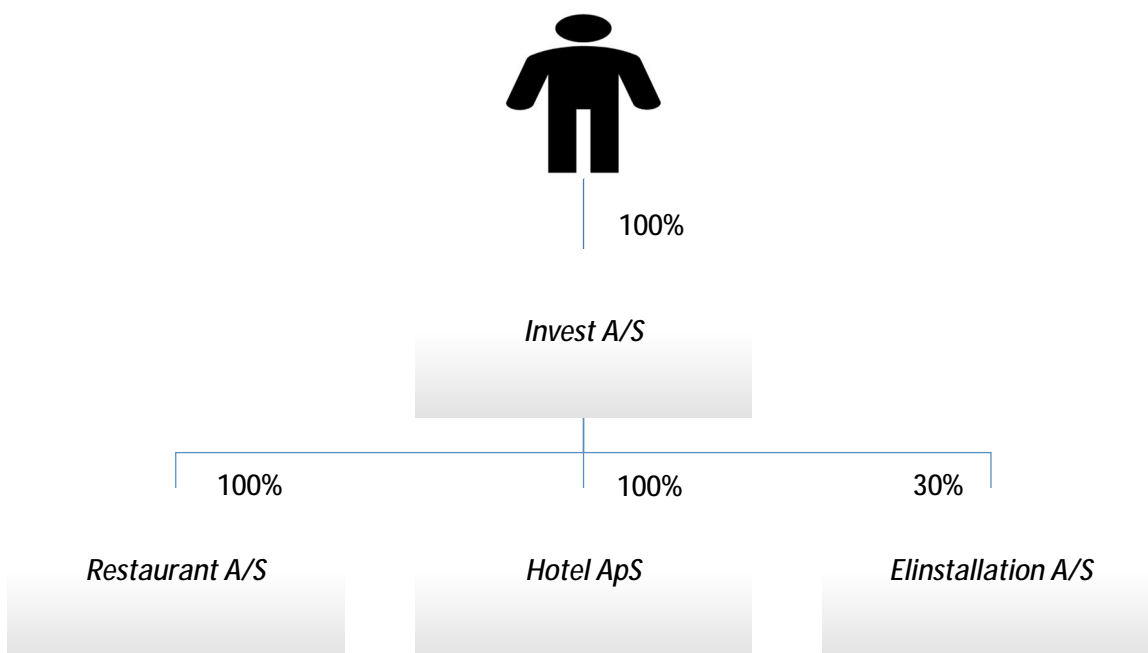
10. Bilag

Bilag 1 - beskrivelse af case

JVP som er en ældre herre, påtænker at gennemføre et delvist generationskifte til sine to sønner, søn1 og søn2

Invest A/S ejes 100% af JVP. Invest A/S ejer desuden Restaurant A/S og Hotel ApS med 100% samt ejer selskabet 30% af Elinstallation A/S.

Figur 4 - koncerndiagram

Kilde: Egen tilvirkning

Hotel ApS et hotel som er beliggende centralt i Skagen. JVP har via Invest A/S ejet hotellet siden 2017. Selskabet; Hotel ApS blev stiftet af Invest A/S i forbindelse med købet af hotellet. Siden JVPs overtagelse af hotellet, er der gennemført en omfattende modernisering af de oprindelige hotellokaler, ligesom der er sket en markant udvidelse af hotellet i form af flere nyopførte bygninger, og nu står hotellet i en gennemgribende nybygget og moderniseret samt renoveret stand. Hotelbygningerne ejes af Invest A/S.

Restaurant A/S driver en restaurant som er velbeliggende på det centrale havneafsnit i Skagen. Restauranten drives i det daglige af JVPs 2 sønner. Foruden traditionel restaurantaktivitet anvendes restauranten til selskabsarrangementer, ligesom der jævnligt afholdes særlige events med f.eks. foredrag

eller musik. Restauranten er på grund af dens attraktive beliggenhed velbesøgt af turister.

Restaurationsbygningerne ejes af Invest A/S.

Elinstallation A/S udfører elinstallationer for private og erhvervsdrivende. Invest A/S ejede 40 pct. af selskabet, men afstod i 2020 10 pct. og ejer nu 30 pct. af selskabet.

Invest A/S har en egenkapital på t.DKK 177.231. Selskabet aflægger regnskab efter årsregnskabslovens regler, for virksomheder i regnskabsklasse B. Selskabet blev stiftet som et aktieselskab med en nominel kapital på 500 t.kr.

JVP har nogle ønsker om en pensionsopsparing, hvor han gerne vil have udbytte på t.DKK 1.500 hvert de næste 10 år og dækning af gaveafgift ved efterfølgende arv. Samt ønsker han stadig at have bestemmende indflydelse i Invest A/S, da han gerne vil sikre sig at driften af selskabet vedligeholdes og dermed hjælpe sønnerne med gradvist at overtage ledelsen.

Sønnerne ønsker at få en holding struktur, så de kan føre skattefrie udbytter op i et holdingselskab, samt skal overdragelsen løses på en optimal måde for sønnerne, da de har minimale likvider til at erhverve anparterne.

Bilag 2 – balanceposter for Invest A/S koncernen
Balance pr. 30.09.20 – Invest A/S

AKTIVER

	30.09.20 DKK	30.09.19 DKK
Erhvervede rettigheder	802.470	816.426
Goodwill	1.541.667	1.641.667
Immaterielle anlægsaktiver i alt	2.344.137	2.458.093
Grunde og bygninger	103.533.675	95.375.830
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	9.811.111	10.434.920
Materielle anlægsaktiver i alt	113.344.786	105.810.750
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	3.826.858	624.301
Kapitalandele i associerede virksomheder	250.000	500.000
Andre værdipapirer og kapitalandele	12.283.850	22.512.784
Finansielle anlægsaktiver i alt	16.360.708	23.637.085
Anlægsaktiver i alt	132.049.631	131.905.928
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	0	323.733
Udskudt skatteaktiv	1.349.347	0
Tilgodehavende selskabsskat	4.448	976.966
Andre tilgodehavender	1.548.331	910.970
Periodeafgrænsningsposter	21.523	68.944
Tilgodehavender i alt	2.923.649	2.280.613
Andre værdipapirer og kapitalandele	67.909.082	78.856.644
Værdipapirer og kapitalandele i alt	67.909.082	78.856.644
Likvide beholdninger	4.207.742	5.388.138
Omsætningsaktiver i alt	75.040.473	86.525.395
Aktiver i alt	207.090.104	218.431.323

Balance

PASSIVER		30.09.20	30.09.19
		DKK	DKK
	Selskabskapital	500.000	500.000
	Overført resultat	175.230.603	186.896.211
	Forslag til udbytte for regnskabsåret	1.500.000	3.000.000
	Egenkapital i alt	177.230.603	190.396.211
	Hensættelser til udskudt skat	0	288.336
	Hensatte forpligtelser i alt	0	288.336
6	Gæld til kreditinstitutter	28.000.000	25.000.000
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	28.000.000	25.000.000
	Gæld til øvrige kreditinstitutter	0	1.527.032
	Anden gæld	1.821.648	1.182.222
	Periodeafgrænsningsposter	37.853	37.522
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	1.859.501	2.746.776
	Gældsforpligtelser i alt	29.859.501	27.746.776
	Passiver i alt	207.090.104	218.431.323

Balance pr. 30.09.20 – Hotel ApS

AKTIVER

	30.09.20 DKK	30.09.19 DKK
Indretning af lejede lokaler	257.390	298.225
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	12.429	17.782
Materielle anlægsaktiver i alt	269.819	316.007
Anlægsaktiver i alt	269.819	316.007
Fremstillede varer og handelsvarer	53.258	55.554
Varebeholdninger i alt	53.258	55.554
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	93.686	119.827
Udskudt skatteaktiv	24.922	67.109
Tilgodehavende selskabsskat	106.343	106.343
Andre tilgodehavender	6.167	18.175
Periodeafgrænsningsposter	0	16.979
Tilgodehavender i alt	231.118	328.433
Kontanter	13.063	10.098
Indestående i kreditinstitutter	1.849.795	1.262.595
Likvide beholdninger i alt	1.862.858	1.272.693
Omsætningsaktiver i alt	2.147.234	1.656.680
Aktiver i alt	2.417.053	1.972.687

PASSIVER

	30.09.20 DKK	30.09.19 DKK
Selskabskapital	50.000	50.000
Overført resultat	723.876	574.301
Egenkapital i alt	773.876	624.301
Leverandører af varer og tjenesteydelser	151.761	275.696
Gæld til tilknyttede virksomheder	0	324.788
Anden gæld	1.491.416	747.902
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	1.643.177	1.348.386
Gældsforpligtelser i alt	1.643.177	1.348.386
Passiver i alt	2.417.053	1.972.687

Balance pr. 30.09.20 – Restaurant A/S

AKTIVER

	30.09.20 DKK	30.09.19 DKK
Indretning af lejede lokaler	223.422	179.368
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	190.047	381.035
Materielle anlægsaktiver i alt	413.469	560.403
Anlægsaktiver i alt	413.469	560.403
Fremstillede varer og handelsvarer	2.235.173	1.834.300
Varebeholdninger i alt	2.235.173	1.834.300
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	190.556	366.921
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	28.000	16.339
Udskudt skatteaktiv	304.405	272.079
Andre tilgodehavender	0	21.331
Periodeafgrænsningsposter	197.042	33.264
Tilgodehavender i alt	720.003	709.934
Kontanter	16.334	29.746
Indestående i kreditinstitutter	3.806.846	2.625.454
Likvide beholdninger i alt	3.823.180	2.655.200
Omsætningsaktiver i alt	6.778.356	5.199.434
Aktiver i alt	7.191.825	5.759.837

PASSIVER

	30.09.20 DKK	30.09.19 DKK
Selskabskapital	500.000	500.000
Overført resultat	2.552.982	-3.464.519
Egenkapital i alt	3.052.982	-2.964.519
Konvertible og udbyttegivende gældsbreve	0	6.455.135
Langfristede gældsforpligtelser i alt	0	6.455.135
Leverandører af varer og tjenesteydelser	487.760	430.247
Selskabsskat	0	123.623
Anden gæld	3.651.083	1.715.351
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	4.138.843	2.269.221
Gældsforpligtelser i alt	4.138.843	8.724.356
Passiver i alt	7.191.825	5.759.837

Balance pr. 31.12.20 – Elinstallation A/S

AKTIVER		
	31.12.19 DKK	31.12.18 DKK
ie		
Goodwill	0	0
2 Immaterielle anlægsaktiver i alt	0	0
Produktionsanlæg og maskiner	36.662	56.666
3 Materielle anlægsaktiver i alt	36.662	56.666
Anlægsaktiver i alt	36.662	56.666
Råvarer og hjælpematerialer	805.911	951.407
Varebeholdninger i alt	805.911	951.407
4 Igangværende arbejder for fremmed regning	1.457.357	996.311
5 Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	1.819.106	1.767.073
Udskudt skatteaktiv	0	205.457
Andre tilgodehavender	41.710	69.489
6 Periodeafgrænsningsposter	202.185	100.561
Tilgodehavender i alt	3.520.358	3.138.891
7 Likvide beholdninger	1.788.886	481.259
Omsætningsaktiver i alt	6.115.155	4.571.557
Aktiver i alt	6.151.817	4.628.223

PASSIVER

	31.12.19 DKK	31.12.18 DKK
Selskabskapital	500.000	500.000
Overført resultat	1.816.334	1.051.275
Forslag til udbytte for regnskabsåret	625.000	0
Egenkapital i alt	2.941.334	1.551.275
Udskudt skat	188.071	0
Hensatte forpligtelser i alt	188.071	0
Anden gæld	567.731	1.000.000
Langfristede gældsforpligtelser i alt	567.731	1.000.000
Modtagne forudbetalinger fra kunder	432.587	432.587
Leverandører af varer og tjenesteydelser	401.107	746.587
Anden gæld	1.620.987	897.774
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	2.454.681	2.076.948
Gældsforpligtelser i alt	3.022.412	3.076.948
Passiver i alt	6.151.817	4.628.223

Bilag 3 – opgørelse af aktiver i Invest A/S koncernen

Niveau 1		
Invest A/S	Aktiver	
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver	802.470	
Goodwill	1.541.667	
Grunde og bygninger	0	
Havneplads 6	54.478.410	
Havneplads 4	14.496.727	
Kappelborgvej 14 (udlejes til 3. mand)	3.944.634	
Rødspættevej 6	19.042.560	
Kuttervej 15 (udlejes til 3. mand)	10.674.624	
Øresundvej 10A (udlejes til 3. mand)	896.720	
Driftsmaterial mv.	9.811.111	
Kapitalandele i dattervirksomheder		
Hotel ApS (100%)	2.417.053	
Restaurant A/S	7.191.825	
Kapitalandele i associerende virksomheder		
Skagen EI & Energi A/S (30%)	1.845.545	
Andre værdipapirer og kapitalandele	12.283.850	
Tilgodehavende i tilknyttede virksomheder	0	
Skatteaktiv	1.349.347	
Andre tilgodehavender	1.548.331	
Tilgodehavende selskabsskat	4.448	
Periodeafgrænsningsposter	21.523	
Andre værdipapirer og kapitalandele	67.909.082	
Likvider	4.207.742	
I alt	214.467.669	

Niveau 2		
Hotel ApS	Aktiver	Finansielle aktiver
Driftsmaterial	12.429	
Indretning af lejede lokaler	257.390	
Varelager	53.258	
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelse	93.686	
Skatteaktiv	24.922	
Andre tilgodehavender	6.167	
Tilgodehavende sambeskatningsbidrag	106.343	
Periodeafgrænsningsposter	0	
Likvider	1.862.858	1.862.858
I alt	2.417.053	1.862.858
Restuarant A/S		
Driftsmaterial	190.047	
Indretning af lejede lokaler	223.422	
Varelager	2.235.173	
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelse	190.556	
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	28.000	28.000
Skatteaktiv	304.405	
Andre tilgodehavender	0	
Periodeafgrænsningsposter	197.042	
Likvider	3.823.180	3.823.180
	7.191.825	3.851.180

Elinstallation A/S (2019-tal)		
Driftsmaterial	36.662	
Varelager	805.911	
Igangværende arbejder (brutto)	1.457.357	
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelse	1.819.106	
skatteaktiv	0	
Andre tilgodehavender	41.710	
Periodeafgrænsningsposter	202.185	
Likvider	1.788.886	1.788.886
	6.151.817	1.788.886
	30%	536.666
Talmaterialet er taget fra følgende, se bilag 2:		
Årsrapport pr. 30.09.20 for Invest A/S		
Årsrapport pr. 30.09.20 for Restaurant A/S		
Årsrapport pr. 30.09.20 for Hotel ApS		
Årsrapport pr. 31.12.19 for ElinstallationA/S		

Bilag 4 – beregning af skatter og afgifter i forbindelse med arv

Hvis den forlods udbytteret er 35 mio. DKK				
Egenkapital				177.230.603
A-aktier		35.000.000	1.422.306	36.422.306
B-aktier			140.808.297	140.808.297
JVP's formue			DKK	DKK
Tilgodehavender efter overdragelsen til sønnerne			109.830.472	
Værdi af JVP 1 (26.522.306 – 15.000.000)		21.422.306		
Anskaffelsessum		-139.062		
Avance		21.283.244		
Skatten i forbindelse med likvidation af JVP 1 (42%)		-8.938.962		
Likviditet efter skat			12.483.344	12.483.344
Boafgiftsgrundlag			122.313.816	
Afgift heraf, 15%			-18.347.072	-18.347.072
Skatter og afgifter i alt (4.780.962 + 18.644.072)			27.286.035	
Likviditet efter betaling af skatter og afgifter				-5.863.729
Hvis den forlods udbytteret er 45 mio. DKK				
Egenkapital				177.230.603
A-aktier		45.000.000	1.322.306	46.322.306
B-aktier			130.908.297	130.908.297
JVP's formue			DKK	DKK
Tilgodehavender efter			102.108.472	
Værdi af JVP 1 (41.372.306 – 15.000.000)		31.322.306		
Anskaffelsessum		-139.062		
Avance		31.183.244		
Skatten i forbindelse med likvidation af JVP 1 (42%)		-13.096.962		
Likviditet efter skat			18.225.344	18.225.344
Boafgiftsgrundlag			120.333.816	
Afgift heraf, 15%			-18.050.072	-18.050.072
Skatter og afgifter i alt (14.344.362 + 17.946.318)			31.147.035	
Likviditet efter betaling af skatter og afgifter				175.271

Bilag 5 – Beregning overdragelse ved arv

Hvis den forlods udbytteret udgør 48 mio.				Med udlodning
Invest A/S			Egenkapital 177.230.603	
Invest Holding ApS			177.230.603	
A-anparter	48.000.000	1.292.306	49.292.306	
B-anparter		127.938.297	127.938.297	
<i>Overdragelse af B-anparter, Invest Holding ApS, generationskifte</i>				
Overdraget værdi	63.969.148	63.969.148	127.938.297	
Passivpost ((63.969.148 - 0,5 x 360.937) x 22%)	- 14.033.510	- 14.033.510	- 28.067.019	
Restværdi til finansiering	49.935.639	49.935.639	99.871.278	
<i>Hvis gave</i>				
Afgiftsfri grundbeløb	- 68.700	- 68.700	- 137.400	
Afgiftsgrundlag	49.866.939	49.866.939	99.733.878	
Afgift, 15%	7.480.041	7.480.041	14.960.082	
Værdi, der overdrages i alt		127.938.297		
Afgift, der skal betales i alt		14.960.082		
<i>Overdragelse af A-anparter, JVP 1 ApS, arv</i>				
Afståelsessum	49.292.306			34.292.306
Anskaffelsessum	- 139.062,63			
Avance	49.153.243			34.153.243
Skat, 42%	20.644.362	- 20.644.362		14.344.362
Afgiftsgrundlag	28.647.944			19.947.944
Afgift, 15%	4.297.192	- 4.297.192		2.992.192
Til finansiering af JVP 2 ApS-afgift		23.058.446		
Rest til at leve for		8.098.365		
Skat og afgift i alt (14.960.082 + 20.644.362 + 4.297.192)			39.901.635	32.296.635
Forskel i skatter og afgifter				7.605.000

Fordeling af ansk.sum		500.000
A	0,278125251	139.063
B	0,721874749	360.937